

Karkerên hemû
welatan
û gelên bîndest,
yekbîn!

riya azadi

Çileyê Paşin
1985, Sal 3
Hejmar 31
Ocak 1985
Yıl 3, Sayı 31

Organa Komita Merkezi ya Partiya Sosyalist a Kurdîstana Tirkîyê

DEVİRİMCİ PARTİLERDE GELİŞME VE ARINMA SÜRECİ

Devrimci bir parti toplumun geleceğini temsil eder. O, sömürücü toplumda burjuva partileriyle kıyaslanınca, kimi zaman küçük ya da etkisiz gibi görünebilir. O sömürücü sınıf partilerinin geniş mali gücüne, propaganda olanaklarına sahip değildir. Çoğu durumda illegal koşullarda çalışmak zorundadır; ağır polis baskısını göğüsleyerek, nice acılar, kurbanlar pahasına çalışmasını yürütür. Legal çalışma olanaklarına sahip olduğu ülkelerde bile burjuvazinin koyduğu bir dizi engelle, açık ve örtülü baskıyla boğuşmak zorundadır.

Ama o toplumda gelişeni, ilerici olanı temsil ediyor. O işçilerin, köy emekçilerinin, toplumun tüm yaratıcı, namuslu insanların, gerçek demokrat ve barışsever güçlerinin, diğer bir deyişle, toplumun ezici çoğunluğunun çıkarlarını temsil ediyor. Bu nedenle süreç içinde, inişli çıkışlı da olsa, görece olarak uzun da sürse, toplumun ileri yürüyüşüne, devrime ve sosyal dönüşümlere öncülük edecek odur. Başlarda küçük, etkisiz gibi görünen devrimci bir parti, süreç içinde gelişir, toplumun temel politik organizasyonuna, kurucusuna dönüşür.

Yeterki o gerçekten böyle bir parti olsun. İşçi sınıfının ve öteki ilerici toplumsal güçlerin çıkarlarını, istemlerini kararlıca savunsun. Toplumsal gelişme sürecini ve onun yasalarını doğru biçimde kavramış olsun. Mücadelesini bu yasalara uygun biçimde düzenlesin. Bu süreçleri ve yasaları kavramayan örgütler ve kişiler, sağa sola savrular, devrimci kavgaya yolundan uzaklaşırlar.

Toplumsal Gelişim Süreci Basit Değil, Karmaşıktır

Kimileri sorunlara pek kestirme biçimde yaklaşıyor, sosyal süreçlerde basit matematik işlemlerinin yalınlığını arıyorlar. İki kere ikinin dört eddiği gibi. Böyleleri toplumsal gelişmeye ilişkin olarak sağlıklı, yeterli bir bilgiye, görüşe sahip olmayanlardır.

Örneğin böylelerine göre, kendisine marksist-leninist diyen birkaç kişi bir araya gelip bir tüzük ve program benimser ve bu bir işçi sınıfı partisi olur. Ve onlar, kitleleri örgütleyip devrime götürme işini bu kişilerin zekasına, becerisine bağlı, kısa vadede başarılması gereken bir iş sanırlar. Herşey bu kısa sürede olup bitmeyince de umutlarını

yitirir, ya başka partiler aramaya koyulur, ya da bu işleri tümenden bırakırlar.

Oysa devrimci bir parti menziline dosdoğru giden güdümlü bir mermi değildir. Böylesine yalınlık doğa süreçlerinde bile görülmez.

Toprağa atılan her elma tohumu bir elma ağacına dönüşmeyebilir. Tohumu kuşlar ve böcekler ayıklayabilir. O, toprağı yarıp çıkacak yeterli nemi bulamıyabilir. Don ve dolu yeni yeşeren

fideyi kurutup ezebilir. Elma çekirdeği bir dizi rastlantı arasından kendine yol bularak elma ağacına dönüşür. Onun, ürün verir hale gelmesi, iklim ve toprak durumuna, tarımcının bilgi ve becerisine bağlı olarak uzun ya da nisbeten daha kısa bir süre alabilir.

Toplumsal olaylar ise bundan çok daha karmaşıktır. Toplumun devrime ulaşması, salt partinin niteliğine, iradesine, savaşkanlığına değil, onun yanısı-

(Devamı Sayfa 2. de)

DÜNYA GENÇLİK YILI'NA GİRERKEN

Birleşmiş Milletler, 1985 Yılı Dünya gençlik yılı ilan etti. Bu yıl basın yayın organlarında, bilimsel toplantılarda gençlik sorunu daha geniş biçimde tartışılacak. Temmuz ayında Moskova'da Dünya Gençlik Festivali toplanıyor. Çeşitli ülkelerin gençlik örgütleri daha şimdiden bunun hazırlığını yapıyorlar.

Gençliğin Sorunları

Genellikle gençliğin, diğer yaş gruplarınınkinden farklı, kendine özgü sorunlarından söz edilir. Besbelli, her toplumda gençlik çağına özgü sorunlar vardır. Diğer yandan, bu sorunlar, bir ülkeden diğerine, bir toplum sisteminden diğerine, bir sınıftan diğerine değişir. Çünkü ülkelerin, toplumların ve sınıfların maddi yaşam koşulları farklıdır.

Gençliğin kendine özgü sorunları nereden kaynaklanıyor: genç insanın bedensel, ruhsal gelişimiyle, bunun gerekleriyle, toplumsal koşullar, maddi yaşam arasındaki ilişkiden.

Gençlik çağı, bedensel ve ruhsal gelişme sürecinin hızlı olduğu bir dönemdir. O, bu dönemde fizik ve bilinç bakımından çocukluktan olgun insana doğru gelişir. Bilinci geliştiği için de toplumsal çevreyi yargılayabilir. O, bu dönemde toplumsal yaşamda kendisine gerekli olan bilgi ve tecrübeyi edinmelidir. Üretim sürecine katılacağı için bir meslek ve sanat edinmelidir. Eğitim görmeli, yeteneklerini geliştirmelidir.

Toplumsal koşullar genç insanın sağlıklı büyümesine, yeteneklerini geliştirmesine olanak veriyorsa, ona iyi bir gelecek hazırlıyorsa, gençliğin sorunlarının olumlu çözümünün koşulları var demektir; genç insan uyum içinde gelişir. Bunun tersi, genç insanla toplum arasında çatışmalar yaratır.

Kapitalist Toplum

Gençliğin Temel Sorunlarına Çözüm Bulamaz

Demek ki gençliğin sorunlarını maddi koşullardan soyutlamak olanaksızdır.

(Devamı Sayfa 8. de)

Devrimci Partilerde Gelişme (Baştarafı kapakta)

ra bir dizi nesnel ve öznel koşula bağlıdır. Buna uygun olarak da devrimci mücadele süreci, görece olarak kısa ya da uzun olabilir.

Yalnız devrime ilişkin olarak değil, partinin önüne koyduğu şu veya bu türden hedefler için de böyledir. Örneğin biz, 12 Eylül öncesinde, Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'nın tümü için ortak bir anti-empyralist, demokratik cephenin gereğini savunduk ve diğer örgütlere öneriler götürdük. Bu gerçekleşseydi faşist tırmanış durdurulabilir, hatta bir devrimci atağa yol açılabilirdi. Ama bir dizi başka nedenlerle bu gerçekleşmedi. Kürdistan'da üç yurtsever örgüt arasında oluşturulan ve bizim, gerçekleşmesi için yoğun çaba gösterdiğimiz güçbirliği (UDG) ise, bilinen nedenlerle kısa sürede dağıldı.

Buna bakarak, cephe ve güçbirliği konusunda izlediğimiz politikanın yanlış olduğu veya harcanan emeğin boşa gittiği söylenebilir mi? Hayır. İzlenen politika doğrudur, ama o zaman sonuç vermediyse bunun, bizim dışımızda başka nesnel ve öznel nedenleri vardı. Güçbirliklerinin ve cephelerin oluşması ve yaşaması, salt bir örgütün istek ve iradesine bağlı değil. İkincisi, bu çabalar boşa gitmiş sayılmaz. O zaman doğru olanı savunduk ve o yolda çaba gösterdik. Bu, en azından, doğru görüşlerin yayılıp güçlenmesine, devrimci harekete ilişkin görevlerin kavranmasına yaradı. Dün başarımadıklarımızı bugün veya yarın başarabiliriz. Günümüzde, Türkiye ve Türkiye Kürdistanı Sol Birliği'nin oluşması bu yolda bir adımdır.

Demekki hedefleri doğru koymak ve onun için savaşmak başlıbaşına önemlidir. Ama olanaklar ve bizim gücümüz, her zaman bu hedeflere varmaya yetmeyebilir.

Parti Canlı, Gelişen, Kendini Yenilleyen Bir Olgudur

Devrimci bir parti de canlı bir organizmayı andırır. Bir anda ve mükemmel olarak ortaya çıkmaz. Onun da bir gelişme süreci vardır. Bu süreçte bir yandan büyür, gelişir, sağlamlaşırken, diğer yandan kendi içinde eskiyeni, çürüyeni ve işe yaramıyanı atar, kendisini yeniler.

Parti bu gelişimini dış ve iç türden bir dizi çelişkiye çözümler getirerek, bir mücadele içinde başarır.

Dış çelişkilerin bir bölümü sınıf düşmanları ile, burjuvaziyle, feodal güçlerle, sömürgecilerle, empyralistlerdir. Bunlar düşmanla mücadele içinde çözülür. Bunun için parti, düşman güçlere karşı ideolojik, ekonomik ve politik türden mücadele biçimlerine başvurur. Halkın ve işçi sınıfının temel kurtuluşu, diğer bir deyişle düşman güçlerle aramızda var olan temel ve uz-

laşmaz nitelikte çelişkilerin çözümü, düşman güçlerini yenmeye, iktidarı ele almaya bağlıdır.

Geçmişte ve çağdaş sınıflı toplumlarda genel olarak görüldüğü gibi, sol kesimde sömürü ve baskı düzenine, sömürgecilğe ve empyralizme karşı birden çok sol, yurtsever veya ilerici parti görülebiliyor. Bunların bir bölümü sosyalizmden, marksizm-leninizmden şu veya bu ölçüde etkilendikleri için, kendilerini marksist-leninist veya "devrimci" gösteriyorlar. Buna bakarak bunların tümü işçi sınıfı partisi sayılmaz. Çoğu zaman küçük burjuva eğilimleri ve sapmaları temsil eden böylesine bir dizi örgüt ortaya çıkar.

Örneğin maocu, troçkist, goşist ve anarşist türden örgütler de proletarya örgütü olma iddiasını taşıyorlar. Kimi zaman, gerçekte bir işçi sınıfı partisi olmayan yurtsever bir örgüt de, sosyalizmden etkilenecek kendisini böyle tanımlayabilir. Ama bununla, bu türden örgütler bir işçi sınıfı partisi olmazlar. Önemli olan bir örgütün veya kişinin kendisini nasıl tanımladığı değil, gerçekte ne olduğudur.

Gerçek anlamda bir işçi sınıfı partisiyle bu türden örgütler arasında da çelişkiler var olacaktır ve bunlar dış çelişkilerin bir türüdür. Parti, işçi sınıfının ideolojisini devrimci saflarda egmen kılmak, işçileri ve emekçi yığınları doğru bir kanalda örgütlemek ve devrime yöneltmek için, sosyalizm adına ortaya çıkan bu tür sapmalarla, onların yanlışlarıyla da mücadele eder. Bunlarla mücadelede esas olan kadroları ve kitleleri aydınlatmak, yanlışlardan korumaktır; mücadele biçimi esas olarak ideolojiktir. Yanlışları teşhis ve ikna yoluyla gidermek başlıca yöntemdir. Burjuva ve küçük burjuva sınıfsal temelleri olan veya burjuva ideolojisinin etkisiyle işçi sınıfı saflarında ortaya çıkan sapmalar, düşmanla tam bir işbirliğine gidip silahlarını devrime çevirmedikçe, onlara karşı zora başvurmaya gerek yoktur.

Partinin iç çelişkileri, öne çıkan yeni görevler ve sorunlarla bunların yerine getirilmesine ve çözülmesine uygun düşmeyen eski örgütsel biçimler ve politikalar arasında; sorunların çözümüne ilişkin farklı tutumlar arasında; partinin işleyiş kurallarının çiğnenmesi durumunda, bunu yapanlarla parti arasında vb. ortaya çıkar. Parti yaşamı çelişkisiz düşünülemez. O, mücadele sürecinde nice çelişkiye çözümler getirerek gelişir, ilerler.

Parti, demokratik merkeziyetçiliği, kolektif çalışmayı, eleştiri ve özleş-tiriyi, örgütsel disiplini, özete partili çalışma kurallarını iyi işleterek önüne çıkan görevlerin ve sorunların üstesinden gelir.

Kadrolar sorunların çözümüne ilişkin olarak farklı düşünebilirler. Kararlar tartışma yoluyla alınır ve herkes

onlara uyar.

Örneğin silahlı mücadelenin zamanına ilişkin olarak örgüt içinde farklı görüşler doğabilir. Çoğunluk bunun vaktinin gelmediğini söylerken bazıları bunun tersini ileri sürebilir. Eğer azınlık çoğunluğun kararına uyararsa -ki kural budur- bu çelişki örgüte zarar vermeden çözülmüş olur. Yok eğer azınlık bu kararı dinlemez, silahlı ayaklanma propagandasına girer ve bunun için eyleme geçerse, çelişki ancak örgüt disiplinine uymayanların örgütten atılmasıyla çözülür.

Çoğunluk kararı bunun tersi yönde de olabilir. Örneğin Ekim Devrimi'ne rastlayan günlerde Lenin, silahlı ayaklanma zamanının gelip çatıldığını ve derhal eyleme geçilmesini istedi. Merkez Komitesi çoğunluğu bu öneriyi benimsedi. Zinovyef ve Kamanef ise çoğunluk kararına karşı çıktılar ve açıkça, ayaklanma zamanının gelmediği, onun macera olacağı propagandasına giriştiler. Parti kararına karşı ve eylemi sabote eder nitelikteki bu tutumları yüzünden, Lenin onların hemen partiden atılması için merkez komitesine ısrarlı öneride bulundu.

Parti tüm üyelerinden sosyalizmin temel ilkelere, partinin amaçlarına, tüzüğüne ve programına sadakat ve yetkili organ kararlarına uygun davranmayı bekler (Elbet, kurallara uygun olarak, tüzük ve programda değişiklik istenebilir; yine, hatalı olduğu varsayılan yetkili organ kararlarının düzeltilmesi istenebilir ve bu tür görüşler kurallara uygun biçimde tartışılabilir.) Parti üyesi, örgütsel çalışma kurallarına titizlikle uymalı dürüst, fedakar, yiğit ve çalışkan olmalıdır.

Sosyal bir örgüt olan parti yaşamı bir canlı organizmanın, hayvan ya da bitkinin yaşamından elbet çok daha karmaşıktır. Parti yığınlardan beslenir. Aldığı kadroları eğitir, geliştirir. Ama zamanla gelişime ayak uyduramıyanlar, soluğu tükenenler, güçlükleri göğüsleyemeyip kişisel rahatlarını ve çıkarlarını seçenler, örgütün temel ideoloji ve politikasından sapanlar, disipline gelmeyenler çıkacaktır. Parti böylelerini öncelikle eğiterek, uyararak yanlışlarından çevirmeye, kusurlarından kurtarmaya çalışır. Ama bu her zaman sonuç vermez. O zaman parti, bir ayakbağına dönüşen veya örgütün çalışmasına, birliğine zarar veren bu unsurları saflarından atar. Partinin birliğini, çalışma ilkelere korunmak, disiplinini perçinlemek buna bağlıdır. Çürüğün ve zararlının atılması bir kayıp değildir.

Bir partinin kuruluşunda yer alan veya sonradan katılanların sonuna kadar yürüyeceklerine dair bir kural yoktur. Her yeni üye -eğer o nitelikli biri değilse- parti için bir kazanım olmadığı gibi, her örgütten dışlanan ise -eğer o niteliksiz biri ise- parti için kayıp olmaz.

Partimizin on yıllık yaşamında da bu doğal süreç işledi.

TIKHANOV'UN TÜRKİYE ZİYARETİ VE BAZI SPEKÜLASYONLAR ÜZERİNE

Sovyetler Birliği Başbakanı Nikolai Tikhanov, geçtiğimiz Aralık ayının 26-28'inde Türkiye'ye üç günlük bir ziyaret yaptı ve iki ülke arasında ticaret hacmini arttıran bazı antlaşmalar yapıldı.

Bu arada, bir burjuva gazetesinde (28 Aralık tarihli Milliyet) Tikhanov'un "Türkiye'nin toprak bütünlüğünü" savunduğu biçiminde, kasıtlı, balon bir haber yayınlandı.

Gerek bu ziyaret, gerekse burjuva basınının balon haberleri, faşist rejime karşı olan kimi çevrelerde tartışma konusu oldu. Bu ziyaretin faşist rejime yaradığını düşünüp yanlış bulanlar var.

Birkez sosyalist ülkelerle Türk burjuva devleti arasında diplomatik, ticari ve kültürel ilişkiler başından beri var ve buna şaşmamak gerekir. Sosyalist ülkelerin çok daha büyük sömürgeci, emperyalist devletlerle de bu türden ilişkileri var. Bu ilişkiler doğaldır.

Bu iki sistem birbirine karşıdır, daha açık bir deyişle, birbirine düşmandır. Ama bu, sosyalist ülkelerle kapitalist ülkelerin birbirleriyle hertürlü ilişkiyi kesmelerini gerektirmiyor. Çünkü onlar aynı dünyada yaşıyorlar. Böylesine bir karşılıklı boykot, iki sistem arasında gerilimi, savaş ve çatışma ortamını canlı tutmak olur ve böyle birşey ne dünya sosyalizm güçlerinin, ne de genel olarak insanlığın işine yarar. Farklı sistemlere mensup devletlerin barış içinde birarada yaşaması ilkesi, ilk kez Lenin'in ortaya koyduğu bu ilke, hayatın kendisinden doğmuştur. Bu, aynı zamanda, "devrimler ithal ve ihrac edilemez" ilkesinin bir başka türlü anlatımıdır.

Diğer yandan, bu zorunlu, kaçınılmaz ilişkilere karşılık, iki sistem arasında her alanda barış ve uyum sözkonusu mu? Elbette hayır. Bu ilişkilere rağmen ideolojik, politik, ekonomik düzeyde iki sistemin çekişmesinin amansızca devam ettiği; hatta zaman zaman, Vietnam'da, Küba Kuşatması'nda, Nikaragua ve Afganistan'a müdahalede, Grenada'nın işgalinde görüldüğü gibi, açık ya da dolaylı savaşa yol açtığı unutulmamalı. Bunda da şaşacak birşey yok. Çünkü iki sistemin birarada varoluşu ve mücadelesi, daha ne kadar zamanda tamamlanacağını şimdiden kestiremeyeceğimiz, kapitalizmden sosyalizme geçiş çağının bir özelliğidir, diyalektik bir olgudur. Bu süreçte, zıt güçler arasında hem ilişki, hem çatışma varolacaktır.

Akla şöyle bir soru gelebilir ve geliyordü: Öyleyse bu çelişkinin bir dünya savaşıyla sonuçlanması zorunlu mudur? Hayır. Bu insanlık için bir kader değil. İnsanlık, bilinçli, iradi çabalarla

bir dünya savaşını önleyebilir, önlemelidir. Çünkü nükleer çağda böyle bir savaş insanlığın ve tüm dünyanın yıkımı olacaktır. İki sistem arasındaki çelişkinin bu tür bir çözümü insanlığın ileri yürüyüşüne hizmet etmez ve gerçekte bir çözüm olmaz.

Ama bu çelişki sonunda ve mutlaka çözülecektir. Emperyalizm ergeç kavgayı yitirecek ve tüm dünya sosyalizme geçecektir. Süreç dünya sosyalizm güçlerinden yana bir seyir izliyor, güçler dengesi ondan yana değişiyor. O halde dünya barışını korumak, sosyalizmin dünya ölçüsünde kaçınılmaz zaferini, tüm insanlığın kurtuluşunu garanti etmekle eşitir.

Uluslararası ilişkilere düz bir mantıkla yaklaşamaz. Bu ilişkiler karmaşıktır, çok yönlüdür. İki sistemin birbirine karşı olduğundan yola çıkarak, kapitalist sistem ülkeleriyle kurulan her türlü ilişkiyi sosyalizmin ilkelereinden bir cayma, bir taviz sanmak, son derece basit ve yanlış bir yaklaşım olur. Böyle bir bakış açısıyla dünya sosyalist hareketinin günümüzde izlediği yaratıcı, başarılı politika kavranamaz.

Örneğin 2. Dünya Savaşında, dünyanın o zamanki tek sosyalist ülkesi Sovyetler Birliği, dünyanın büyük emperyalist ülkeleri ABD, İngiltere ve Fransa ile birlikte, öteki emperyalist ülkelere (faşist Almanya ve İtalya'ya, militarist Japonya'ya vb.) karşı aynı cephede savaştılar. İki sistem arasındaki ilişkilerin çok yönlülüğünü göremezsek bu olayı nasıl açıklayacağız?

Diplomatik ilişkiler gibi, ticari ve kültürel ilişkilerde de sosyalist sistemin ve dolayısıyla dünya devrimci güçlerinin yararı vardır. Elbet ölçüleri kaçırılmamak koşuluyla. Örneğin sosyalist sistem ülkelerinden çok, emperyalist ülkelerle ilişkilere önem veren Yugoslavya'nın izlediği yanlış politika savunulamaz ve bu, bizzat Yugoslavya'da sosyalizmin kuruculuğuna zarar vermiş, ülkenin gelişimi, öteki sosyalist ülkelere oranla geride kalmıştır. Emperyalist ülkelere borca boğulan Polonya'nın durumu da öyle. Bu ölçüsüz ilişkiler bugün Polonya'da karşılaşılan sorunların bir nedenidir.

Diğer yandan, sosyalist sistemin ve bir tüm olarak uluslararası devrimci hareketin çıkarlarını gözetmediği sürece, ticari ve kültürel ilişkilerde yarar vardır.

Emperyalist sistem, uzun süre, tek sosyalist ülke olan Sovyetler Birliği'ni tecrit etmeye, böylece gelişimini önlemeye, onu ekonomik çöküntüye uğratmaya çalıştı. Sovyetler Birliği bu kuşatmayı, bir yandan -ve en başta- Sovyet halkının devrime olan inancı,

yüksek özverisi, çalışkanlığı ve yaratıcılığı ile, diğer yandan, akıllıca bir dış politika izleyerek, diğer ülkelerle diplomatik, ticari ve kültürel ilişkiler kurarak boşa çıkardı.

Küba'da, devrimin zaferinden sonra ABD'nin Küba'ya uyguladığı ekonomik ablukayı hatırlıyalım. İki ülke arasında ekonomik ilişkilerin kesilmesi, dev ABD ekonomisinden çok, küçük Küba'ya zarar verdi. Ve Küba, ancak sosyalist sistemin büyük desteği ile sıkıntılarını aşabildi.

SSCB ile Türkiye arasındaki ilişkilerin de karşılıklı yarar üzerine kurulu olduğunu unutmamak gerekir.

Biz elbet, faşist rejimin biran önce yıkılmasını istiyor ve bunun için çalışıyoruz. Biz, ülkemiz Kürdistan'ın biran önce sömürgeci boyunduruğundan kurtulmasını istiyor ve bunun için mücadeleye ediyoruz. Faşist rejim de, sömürgeci burjuva rejimi bir tüm olarak da bizim düşmanımızdır. Bu kavga Kürdistan ve Türkiye halklarının mücadelesiyle kazanılacaktır. Bu kavgada elbette, Sovyetler Birliği ve diğer sosyalist ülkeler bizim dostlarımızdır.

Peki, Sovyetler'in Türkiye ile ticaret yapması bu dostluğa ters düşer mi? Böyle düşünmek gülünç olur. Eğer Türkiye'nin ticaret yapabileceği ülkeler yalnızca sosyalist ülkeler olsaydı bunu düşünebilirdik! Ama Türkiye'nin ticareti asıl emperyalist, kapitalist ülkelerledir. Türkiye emperyalizmden kazıklandığı, ve komşu sosyalist ülkelerle ticareti çok daha avantajlı olduğu halde, o emperyalist ülkelerle ticareti tercih ediyor. Türk hükümeti burjuva olduğu, sosyalizme düşman olduğu için. Ama koşullar, zaman zaman onu sosyalist ülkelerle ticarete de zorluyor.

Biz tersine, Türkiye'nin sosyalist ülkelerle ticaretinin artmasını isteriz. Bunda biz devrimcilerin bir kaybı yok. Sosyalist ülkelerle ilişkilerin gelişmesi halklarımızın da yararınadır.

Bunu kavramamak sorunlara pek yüzeysel bakmak olur. Düşmanımız dostumuzla ticaret yapıyor diye neden endişelenelim? O, hep ABD ve öteki gericilerle ticaret yapsa daha mı iyi?

Diğer yandan, 12 Eylül'den sonra Türkiye'de işbaşına faşist bir rejimin gelmiş olması, otomatikman sosyalist ülkelerin Türkiye ile ilişkilerini kesmelerini mi gerektirir? Bazıları Şili örneği ile bir kıyaslama yapıyor ve neden Türkiye'ye böyle davranılmadığını soruyorlar. Oysa her olayı kendi koşulları içinde değerlendirmek gerekir. Pinochet, sosyalist bir hükümeti devirerek başa geldi. Türkiye'deki faşist general-

(Devamı Sayfa 11. de)

SOSYALİZMİN SOYLU İDEALLERİNE DOĞRU

Konstantin ÇERNENKO

SBKP Genel Sekreteri ve Sovyetler Birliği Devlet Başkanı Konstantin ÇERNENKO'nun Sovyet Yazarlar Birliği'nin 25 Eylül 1984'te Moskova'da yapılan yıllık toplantısında yaptığı konuşmadan alınmıştır.

Parti teorik bakımdan bizi geliştirmiş sosyalizm görüşüyle donatmıştır. Bu görüşün gücü şundadır ki, o, toplumumuzun eriştiği sosyal ve ekonomik olgunluk düzeyini açık seçik kavramamıza, acil ve uzun vadeli hedefleri doğru biçimde koymamıza olanak sağlıyor. Bu ilk bakışta soyut gibi görünebilir. Ama onun üstünde düşünüp Parti belgelerini dikkatlice inceliyenler, şu son derece özgün ve yaşamsal sorunların gündemde olduğunu görmezden gelemezler: Yaşadığımız dönemin ayırıcı özelliklerini tam ve gerçekçi biçimde belirleme gereği; ne büyük ve inkar edilemez başarılarımızın küçümsemesine, kusur ve hataların dramatize edilmesine, ne de gerçek durumun allanıp pullanarak gizlenmesine izin vermemeliyiz. Bu, aynı zamanda, sözkonusu ayırıcı özelliklere uygun düşen görevleri çözmek için gerekli yol ve yöntemleri yaratıcı biçimde araştırıp bulma sorunudur.

Kitlelerin SBKP'nin politikasına sağladıkları destek, bu politikanın etkin biçimde hayata geçirilmesinin temel koşuludur. Bu destek halk içinde yürütülen açık tartışma ile sağlanmaktadır. Politikada içtenlik ve dürüstlük Parti'nin değişmez yasa-sıdır. Bunun gibi, gelişmiş sosyalizm görüşleri, bilimsel içeriğinin yanı sıra, moral ve politik bakımdan büyük değer taşıyorlar.

Sorunlara gerçekçi bir anlayışla eğilmeyi istemek, kendimizi günlük işle sınırladığımız anlamına gelmez. Parti ileriye bakıyor. O, ülkemizin ve halkımızın geleceğini ve bundan da öte uluslararası durumu ilgilendiren sorunlara birinci dereceden önem veriyor.

Kısa süre önce, SBKP'nin programında yeni düzenlemeler için çalışma yapan Merkez Komitesi Komisyonu'nun bir toplantısında belirttiğim gibi, güncel gerçeklerden yola çıkmalı, yüzyılımızın geride bıraktığımız son çeyreğinde sosyal prati-

ğin ve teorinin ortaya koyduğu yenilikleri ve kitlelerin biriken deneyimini gözönüne almamız. Bu deneyim gösteriyor ki, doğrudan komünizmin inşasına ilişkin görevlere el atmadan önce, gelişmiş sosyalizmin tarihi olarak uzun bir aşamasından geçmek zorunludur. Ve bizim ülkemiz bu aşamasının henüz başlarında.

Emekçilerden gelen mektupların bir analizi ve halkın cevapları gösteriyor ki, sorunun bu biçim sunuluşu tam bir destek sağlamıştır. Aynı zamanda, halkla konuşurken ya da mektuplara bakarken insan bazen şöyle bir soru ile karşılaşabilir: Komünist perspektifi gerilere mi itiyoruz? Bu sorunun cevabı basit ve kesindir: Elbette değil. Aksine, biz bu zamanı kısaltmak için mümkün olan herşeyi yapıyoruz. Ve bu zamanı kısaltmanın bir tek yolu vardır, bu da,

komünizm kuruculuğunun ilk aşamasının çeşitli safhalarında ortaya çıkan temel ve karmaşık sorunların çözümüne bağlıdır. Bu, Lenin'in şu görüşüne tümüyle uygundur: "Komünizm sosyalizmin gelişmesindeki en yüksek aşamadır". Biz halkın tüm yaratıcı gücünü ve iş inisiyatifini, gelişme hızımızı en üst düzeye çıkarma hedefine yöneliyoruz.

Bu nedenle, gelişmiş sosyalizm formülü, eğer deyim yerindeyse, bizim geçmişteki başarılarımızı belirten ve gelecekte de otomatik olarak başarıyı garanti eden bir sertifika gibi kullanılmamalıdır. O bize, diğer şeylerin yanı sıra, Sovyet toplumsal yaşamının tüm yönlerini sosyalizmin yüce, çekici ve elbette bilime dayanan ideallerine uygun hale getirmemiz gerektiğini gösteriyor.

Günümüzde edebiyat, sinema ve tiyatro sık sık kar-

maşık ve çelişkili konulara yöneliyor. Bu şaşırtıcı değil. Sosyalist toplumun gelişme sürecinde çelişkiler doğal ve kaçınılmazdır. Onlar, doğal olarak, halkın geleceğini şu veya bu yönde etkiler, moral çatışmaların bir kaynağı olurlar. İşte bu nedenle ülkemizdeki çelişkiler uzlaşmaz türden değilse de onları başarı ile çözmek büyük çabalar, medeni cesareti ve yüksek prensipleri gerektirir. Bu, yazara, toplumu ve onun her üyesini etkilemek ve böylece edebiyatın o ölümsüz işlevini gerçekleştirmek için, üzerinde düşünülmesi gereken zengin bir malzeme sunuyor. Öyle ki onlar, bu etkiyle kendi durumlarına son derece eleştireci bir gözle bakabilsinler ve bu, onların, her zaman ve tüm koşullar altında, toplumun genel amaçları için kararlı bir savaşçının etkin tutumunu ta-kınmalarına yardımcı olsun.

Türk Devletinin Yeni Bir Düzenbazlık Örneği

BBC 28 Aralık 1984 günü Türkçe yayınında ilginç bir haber verdi. Biri BBC'ye telefon ederek 23 Aralık günü Federal Almanya'nın Münster kentinde Türk konsolosluğunun kapısında patlayan bombayı TKSP Genel Sekreteri Kemal Burkay' a bağlı "intihar komandoları"nın yerleştirdiğini ve kendisini de bu komandalara mensup olduğunu ileri sürmüş, BBC de bu "renkli" haberi hemen yayınlamakta bir sakınca görmemişti..

Haberi dinleyen hemen herkes bunda bir it oyunu olduğunu anlamakta zorluk çekmedi. Ancak bu düzmece haberi kim uydurmuştu ve bununla neyi amaçlıyordu?

Kemal Burkay Yoldaş, ertesi gün BBC'yi aradı, haberi tekdüz etti ve bu tekdüz de BBC tarafından yayımlandı.

Olayları yakından izleyenler, bu düzmece haber

kaynağını ve onunla neyin amaçlandığını anlamakta güçlük çekmediler. Olay, hiç kuşku yok, Türk MİT'inin bir oyunu idi.

Faşist rejim baştan beri yurt dışındaki demokratik kamuoyunca da zorlanmaktadır. O, içerde gönölünce asıp kesiyor, kan döküyor, baskı yapıyor ama yurtsever ve demokrat güçlerin yurt dışında rejimi teşhire yönelik çalışmalarını önleyemiyor. O, bu çabalardan son derece tedirgindir. Cunta şefi Evren birkaç kez bu rahatsızlığını dile getirdi ve açıkça "yurt dışındakileri" tehdit etti, "pek yakında onların da hakkından geleceğiz" dedi.

Faşist rejimin yurt dışındaki devrimci ve yurtsever insanlara, karşı tertipler peşinde olduğu, hatta vurucu timler bile oluşturduğu uzun zamandan beri bilinen birşey. Biz de Riya Azadi'de birkaç kez onun hainane

planlarından söz ettik, Cunta'nın oyun, tertip ve saldırılarına karşı dikkati çektik.

İlerici yurtsever örgütleri birbirine karşı kıskırtmak, birbirine düşürmek, örgütleri ajan sızdırıp parçalamak, içinden çökertmek gerici hükümetlerin, onun polisinin öteden beri yaptığı bir iş. 12 Eylül öncesinde ve sonrasında bunun bir dizi örnekleri görüldü.

Bunun yanı sıra Cunta, baştan beri Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'nın demokratik ve yurtsever güçlerine karşı yalana dayalı bir propaganda yürütüyor. O, bu güçleri terörist göstermeye böylece, tüm zorbalığını, baskısını dış kamuoyu önünde mazur göstermeye çabalyor.

Faşist rejim, aynı zamanda, Kürt ulusal hareketinin son yıllarda uluslararası düzeyde artan prestijinin

(Devamı Sayfa 10. da)

Rüşvet Olayı:

KİM KİMİ ISIRDI?

Babiali'de tecrübeli gazetecilerin genç muhabirlere hatırlattıkları basit bir kural vardır: "Bir köpeğin bir insanı ısırması haber niteliği taşımaz," derler, "ama bir insan bir köpeği ısırma kaçırmayın, işte o tam bir haberdir!"

Kukla hükümetin devlet başkanı Özdağlar aldığı rüşvet yüzünden bakanlıktan oldu. Olay günlerdir gazetelerde baş haber. Herkes bu konuyu konuşuyor. Aldığı rüşvet ise yarısı peşin ödenmiş vaziyette, KDV den muaf 50 milyon.

Peki ne olmuş? Bir insan bir köpeği mi ısırıyor dersiniz? Türkiye'de bir bakanın rüşvet alması görülmemiş bir şey mi?

Türkiye'de rüşvet tavukla başlar, normal vatandaşların rüyalarında bile göremeyecekleri meblağlara varır. Tavuk alanlar, eğer ortaya çıkarsa tavuktan ve memuriyetten olacakları gibi, bir süre de dört duvar arasında mecburi ikamete tabi tutulurlar. Büyük meblağları "hiç" edenlere ise kolay kolay bir şey olmaz. Bunlar itibarlı kişilerdir ve tavukçulara yargılanma fermanları keserler.

Siar'ın yaptığı bir araştırmaya göre halkın yüzde 43'ü rüşvet vermiş, memur de bunu almıştır.

Gazeteler, salt Kapukule'de bir günde alınan rüşvetin 30 milyonu geçtiğini yazıyorlar. Poliste, mahkemede, Adli Tıp'ta, gümrükte her yerde rüşvet alınıyor.

Kuşkusuz bu, Türkiye'nin "tarihi ve coğrafi stratejik konumu" nedeniyle rüşvete uygun düştüğünden değil, toplumsal yapısı nedeniyle böyledir. Kapitalist bir toplumda rüşvet, yolsuzluk, yalan-dolan, fuhuş sıradan davranış biçimleridir. Federal Almanya'daki Flik skandalı bunun taze bir örneği. Parababası Flik siyasi partileri, başbakanları, bakanları satın almış. Türkiye'de ise, faşist rejimin süngülerinin koruması altında rüşvet, soygun, vurgun çok daha

pervasızca yapılıyor. Demek ki ortada garip olan bir şey yok. Her şey bir itin bir insanı ısırması kadar doğal. Eğer bu çürümüş rejimde, hem de faşist rejim altında, böyle şeyler olmasaydı şaşmak gerekirdi.

Bu bir vurgun düzenidir ve süngüler de bunun için halka dayatılmıştır. Ama bu düzende büyük vurgunlar, milyarlarla çalanlar halktan gizleniyor da sıradan rüşvet olayları kamuoyuna yansıyor ve yalnızca küçükler cezalandırılıyor.

İşte şu son rüşvet olayının kahramanlarından Mengencioğlu'na bakın: İsmet Paşa'nın İstanbul İl Başkanı Ali Sohtorik'in damadı.. Sosyal demokrat lider Erdal İnönü'nün bacağı.. Masasının arkasında dizili duran ve eski Türk devletlerini sembolize eden 16 bayrağın ve bir o kadar tangerin sahibi..

Rüşvet o vermiş, ama kendisi bir savcı gibi konuşuyor. Devletin bankası ona bir yıl içinde, deniz taşımacılığı için ayrılan kredinin hemen hemen tamamını (7 milyar 685 milyon lira) aktarmış. Bay Mengencioğlu deniz taşımacılığında en büyük filonun sahibi oluvermiş.. Kimse bunun hesabını sormuyor.

Petrolün normal taşıma ücreti ton başına 8 dolar iken Bay Mengencioğlu ve Cerrahoğlu'na 15 dolar 83 sent üzerinden ödeme yapılmış. Böylece 8-10 milyar daha fazladan parayı cebine indirmişler.. Bu şirketlerden birinin ortağı ise ANAP Genel Başkanı Yardımcısı Halil Şivgindir.

Aylardır Türkiye basınında Gökova sorunu tartışılıyor. Bay Özal ve bay Büyükbaş, aydın çevrelerin, halkın geniş tepkilerine karşılık termik santrali buraya yapmaya ve bir turizm cenneti olan bölgeyi kirletip berbat etmeye kararlı görünüyorlar. Neden acaba, bu adamlar doğaya düşman mı? Ama sorun başka. Onlar parayı doğadan daha çok seviyorlar. Santralin taşaronluğu

ihaleye konmadan ENKA şirketine verilmiş. ENKA ise Özal hükümetinin arkasındaki başlıca şirketlerden biri. ANAP'ın itibarlı adamları onun ortakları. Bu taşaronluk işinden ENKA'nın eline geçecek para ise 100 milyar kadar..

Hükümetin desteklediği şirketler hayali ihracatları yüz milyarlara varan karlar sağladılar.

İşte eski Emniyet Müdürü, yeni diplomat Şükrü Balcı.. Meşhur "bölücü ve komünist" düşmanı.. "Hacı babalar"la değil, ama gerçek "babalarla" girdiği ilişkiden edindiği milyoların, mercedeslerin bahsini edenlere "yosma çocuğu" diyebilmektedir. Elbet o da düzenin bekçi köpeği, o da parmağını yalayacak..

Örnekleri çoğaltmaya gerek yok. Özal'ın hükümeti de, kendisinden öncekiler gibi, halkın değil, kapitalistlerin hükümetidir. Onların vurgun, talan ve soyguna dayalı düzenlerinin işini yürütüyor. Bu hükümet de, düzenin bekçi köpekleri faşist generaller ve polis şefleri de paylarını alacak tabii.

Öyleyse Özdağlar olayı neyin nesidir? Neden bunu açığa vurdular? Bunun bir tek nedeni var: soyguncu takımını kendi arasında, kar bölüşümüne, iplerin elde tutulmasına ilişkin tepişirken bazılarının foyasını açığa vurdular. Bununla, bazıları diğerlerini harcama-ya çalıştı. ANAP içinde MHP ve MSP yanlıları çekişiyor. Özdağlar MSP eğilimli. Ayrıca tekeller, taşımacılık şirketleri çekişiyor ve birbirlerinin adamlarının ayağını kaydırıyorlar.

Soygun düzeninin baş kahyası Özal ise, sözde rüşvetle mücadele eden, bu nedenle bakanın bile başını yiyen namuslu adam rolü oynamaya kalkıyor. Vay alçak vay!

Özetle söylersek, ne bir insan bir köpeği ısırıyor, ne de bir köpek bir insanı; hırsızlar birbirini ısırıyorlar. Ve bunlar büyük hırsızlar olduğu için herkesin gözü kulağı da onlarda.

Çukurova Yöresinden Bir İşçi Yoldaş Yazıyor:

CUNTA SITMA NÖBETLERİ GEÇİRİYOR

Yoldaşlar,

Faşist rejim dört yıl öncesi başa geldiğinde terör, kardeş kavgası ve ekonomik sorunlara çare bulma üzerine pek çok demagoji yapıtı ve başlarda kendisini alkışlıyacak bir taban bulmayı başardı. Ama aradan geçen dört yıl çok şey değiştirdi.

Kitleler, Faşist Cuntanın yalan söylediğini görüp yaşayarak kendi deneyimleri ile

öğrendiler.

Gördüler ki Faşist Cunta, kardeş kavgasını önlemek için değil, düzenin çatırdıyan temellerini sağlamlaştırarak, sömürüyü daha rahat sürdürmek, grevleri, direnişleri önlemek, sendikaları ve tüm ilerici kuruluşları kapatmak içindir.

Gördüler ki onlar, sükuneti, barışı sağlamak için değil, süngü gücüyle sömürü ve talanlarını sürdürmek,

dünya barış hareketine saldırmak, halklar arasında düşmanlık yaratmak, milliyetçi ve şoven duyguları kabartmak için çalışıyorlar.

Gördüler ki onların amacı "vatan kurtarmak" değil, tam tersine vatani emperyalistlere peşkeş çekmek, Kürt halkının yükselen mücadelesini kan ve zulümle bastırmaktır.

Halkın çoğunluğu bugün artık bütün bunları iyi kavri-

yor. Faşist Cunta'nın aldatmacı propagandası iflas etmiştir.

Bugün Türkiye'nin neresine gidersen git, bütün halk bu konuları konuşuyor, tartışıyor. Halkta faşist diktatörlüğe karşı büyük bir tepki ve hoşnutsuzluk var.

Ben, işim gereği ülkenin çeşitli bölgelerine uğruyorum ve halkla geniş diyalogo-

(Devamı Sayfa 10. da)

Ekim Devrimi Üzerine Bir Söyleşi

"DEVİRİMİN DİLİ RUSÇA'DIR,

Bu söyleşi, dünya devrimci sürecinin sorunları üstüne çalışmasıyla tanınan Sovyet Profesörü Vadim ZAGLADİN ile yapılmış ve "Sosyalizm: Teori ve Pratik" dergisinin Kasım 1984 sayısında yayınlanmıştır. Çeviri, sözkonusu derginin İngilizce baskısından yapıldı.

Yazının başlığını oluşturan sözler, bir İsviçre gazetesi tarafından 1917 yılında, Ekim Devrimi için kullanılmıştır.

Doğal Bir Gelişim mi, Tarihten Bir Sapma mı ?

- Bazı kişiler Rus devrimini Lenin'in ve onun yönettiği Bolşevik Partisi'nin bir anlık parlak başarısı, bir rastlantı sayıyorlar. Bu doğru mu?

-Böyle bir yaklaşım yanlıştır. Gerçekte Ekim Devrimi, Lenin'in önderliğindeki Bolşevik Partisi'nin yıllarboyu yürüttüğü muazzam hazırlayıcı çalışmaların bir sonucu idi. Onun bir provasını niteliğindeki 1905 Şubat ayaklanmasını izleyen yıllar, kitleleri eğitmek, sömürü rejimini ortadan kaldırmanın zorunlu hale geldiğini onlara anlatmak, onların gözlerini açmak için yürütülen yoğun bir mücadele içinde geçti. Bu mücadele hem Devlet Duması'nda (parlamento) legal olarak, hem de illegal olarak yürütüldü ve 1. Dünya Savaşı yıllarında devam etti. Ekim Devrimi'nin öncesi olan 1917 Şubat burjuva demokratik devrimi, Rusya işçi ve köylülerinin, Çarlık'ın yerine burjuva politik partilerince temsil edilen bir kapitalist hükümet geçirmekle hiçbir problemlerinin çözülmediğini görüp anlamalarına fırsat verdi. Bu hükümet onlara ekmek, barış ve özgürlük getirmediydi. Ancak bu uzun ve hiç de basit olmayan devrimci eğitimden sonradır ki kitleler Lenin'in "Tüm iktidar Sovyetlere" sloganını kuvvetle desteklediler, kapitalistlerin ve büyük toprak sahiplerinin iktidarını devirdiler, devrimi tamamladılar.

Böyle bir yaklaşım, aynı zamanda devrim olgusu ile de uyumsuz. Çünkü sözkonusu olan iradeci bir tutum, bir şans kararı değil, tüm etkenleri ve koşulları doğru biçimde tahlil etmek, herşeyi iyi hesaplamak, devrimci ayaklanmaya başlanacak zamanı iyi tayin etmek sorunudur. Devrim hem bilim hem sanattır. Durumun bilimsel tahlilini taktik sanatıyla bütünleştirme sayesinde ki Lenin ve Bolşevik Partisi, silahlı ayaklanma için uygun zamanı secebildiler.

- Ekim Devrimini beklenmedik bir olay olarak nitelleyenler, belki de ona değişik anlamlar yükliyorlar. Böylece onlar, Ekim Devrimi'nin, mantiki bir gelişimin ürünü olmaktan çok, bir şans eseri olduğunu söylemek istemiyorlar mı?

- Gerçekten de devrimin düşmanları, hem burjuva politikacıları ve ideologları, hem sağ kanat sosyal demokratlar, Ekim Devrimi'nin daha ilk günlerinden başlayarak, onun tarihten bir sapma olduğunu ileri sürdüler. Bu olayın tarihi modele uymadığını, bu nedenle de başarısızlığa mahkum olduğunu iddia ettiler.

Bu görüş, bugün hala emperyalist ideoloji ve propagandanın cephaneliğinde varlığını koruyor. Üstelik, 20. Yüzyılın sonlarına yaklaştığımız bir dönemde, bugün o, daha da hararetle ısıtılıp piyasaya sürülüyor. Başkan Reagan'ın, politika belirleyici türden bir demecini hatırlatayım, Onun, 3 Ekim 1983'te Heritaga Foundation'da (Miras Kurumu) yaptığı konuşmayı kastediyorum. ABD Başkanı bu konuşmada, "insanlık tarihinde komünizm olarak bilinen sapmanın (kuraldışı) son sayfalarının yazılması" çağrısında bulundu (bu çağrı ilk kez de yapılmıyor). O, aynı zamanda, "özgürlük için en ön cephelerde mücadele stratejisi" ile silahlıdan sonra komünizme karşı saldırıya girişmenin kıskırtıcılığını yapıyor. Bu işte mantığın yeri yok. "Tarihte kuraldışı" olan -eğer gerçekten öyle ise- kendiliğinden yok olurdu. Eğer bugün, Ekim Devrimi'nden bu yana geçen bir asrın üçte ikisi kadar bir zamanda, sosyalizm, yokolup gitmek şurda kalsın, güç kazanıp insanoğlunun üçte birinden fazlasının sancağı haline gelmişse, kim hangi kuraldışıktan söz edebilir? Besbelli, hiçbir "en ön cepheler stratejisi" ve hiçbir haçlı seferi sosyalizmi ortadan kaldıramaz; çünkü sosyalizm toplumun doğal gelişiminin ürünüdür.

Marks'a Uygun mu, Yoksa Aykırı mı ?

- Ekim Devrimi'nin doğal niteliği, yalnız burjuva ideologları tarafından değil, bazı sosyal demokrat liderler tarafından da tartışma konusu yapıyor. Onlar, bunu yaparken Marks'ın, sosyalist devrimin ancak endüstrileşmiş ülkelerde zafere ulaşacağına ilişkin sözlerine atıfta bulunuyorlar.

- Onlar yanlışı savunuyor. Gerçekten de Marksist teorinin kurucuları 1840'larda sosyalist devrimin, o dönemin gelişmiş ülkelerinde eş zamanlı

olarak yer alacağına inanıyorlardı. Ancak sonradan, sosyal gelişme sürecini daha derinliğine inceledikçe bu konudaki görüşleri de değişti.

Onlar, en başta şuna işaret ettiler: Bir devrimin olabilmesi için yalnızca objektif maddi önkoşulların değil, aynı zamanda subjektif önkoşulların da -kitlelerin arzu ve iradesi, onların ayaklanmaya hazır ve yetkin olmaları vb.- olgunlaşmış olması gerekir. Bu ikisinin birarada varolması kesinlikle gereklidir.

Farklı ülkelerde devrim için objektif ve subjektif (nesnel ve öznel) önkoşulların birlikteliğini göz önünde tutan Marks ve Engels, devrimci hareketin merkezinin önce İngiltere'den Fransa'ya, oradan da Almanya'ya kaydığı sonucuna vardılar. Yaşamlarının son yıllarında ise Rusya'daki devrimci harekete büyük umutlar bağladılar.

- Sosyal demokrat liderlerin genellikle sözünü ettikleri geri kalmışlığına rağmen?

- Evet, o dönemdeki geri kalmışlığına rağmen. Çünkü Engels Rusya'da kapitalizmin gelişmekte olduğunu, işçi sınıfının giderek büyüdüğünü ve halkın bir tüm olarak kolektivizm ve kuruluş mücadelesi geleneklerine sahip bulunduğunu açıkça görmüştü.

Rusya'da durum 20. Yüzyılın başlarında daha da değişmişti. En önemlisi, bu dönemde serbest rekabetçi kapitalizmin emperyalizme dönüşmesi ile, kapitalist sistem bir tüm olarak, sosyalizm devrimci geçiş için olgun hale gelmişti. Teorik çalışmalarında Marks ve Engels'in kararlı bir izleyicisi olan Lenin, bundan, kapitalist zincirin en zayıf halkasından kopacağı sonucunu çıkardı. Rusya tam anlamıyla bu zayıf halkaydı. Neden?

Herşeyden önce, 20. Yüzyılın başlarında Rusya orta derecede bir endüstriyel gelişme sağlamıştı, bu bakımdan dünyada 5. sırada yer alıyordu. O dönemde 150 dolayındaki tekeller birlikler, giderek endüstriyi daha büyük çapta denetim altına alıyorlardı. Endüstrinin tekelleşmesi bakımından Rusya, Almanya ve ABD'nden sonraki sıraya alıyordu. Bankacılık alanında büyük birlikler ortaya çıkıyordu. Bankacılık işlerindeki bu birlik ve yoğunlaşma düzeyi bakımından Rusya, öteki gelişmiş kapitalist ülkelerin tümünden önde idi. Yabancı sermayenin de etkin katılı-

AMA TÜM HALKLAR ONU ANLIYOR"

myla, Rusya'nın endüstri ve bankacılık alanındaki tekelleri kaynaşarak, biz Marksistlerin finans kapital dediğimiz şeyi oluşturdular.

Şunu da eklemeli ki Rusya'da yüksek gelişme geri kalmışlıkla, serfliğin kapitalizm öncesi, feodal, hatta feodalizm öncesi kalıntıları ile birarada idi. Rusya zıtlıklar, çelişkiler dolu bir manzaraya sahipti.

- Biz işçi sınıfını devrimin ana itici gücü olarak düşünürüz. O, Rusya'da sayıca yeterince güçlü mü idi?

- 1913 te Rusya 20 milyon dolayında endüstri işçisine sahipti. İşçiler kent ve kır yarı proleter unsurları ile birlikte toplam nüfusun yüzde 64'ünü oluşturuyorlardı. Toplam işgücünün beşte üç kadarı 500 veya daha fazla işçi çalıştıran fabrikalarda ya da işyerlerinde çalışıyordu. Bu oran ABD'nde üçte birden daha düşüktü. Bu, büyük çoğunluğuyla militan bir işçi sınıfıydı ve onun öncüsü (Bolşevik Partisi), Rusya'nın yeniden kurulması mücadelesindeki rolünün bilincinde idi.

Rusya'ya Özgü Bir Olay mı ?

- Batı dünyasında "Rus olayı" hakkında çok şey söyleniyor.

- Güzel, sanırım bu terim de kullanılabilir. Önemli olan bununla neyi kast ettiğinizdir. Eğer o "kuraldışı" anlamında kullanılıyorsa iyi ve yerinde bir terim değil. Ama eğer onunla, Rusya'nın özgüllüğü bakımından Batı Avrupa ülkeleri ve ABD'nden farklı olduğu anlatılmak isteniyorsa pekala yerindedir.

Birkez, bilindiği üzere Rusya, son derece zıtlıklarla dolu bir sosyo-ekonomik manzaraya sahipti. Bu, diğer şeylerin yanısıra, Rusya'yı Batılı ülkelere ayıran bir olgu idi. Rusya başının her türlüşünün feodal, kapitalist ve ulusal örneklerini sergiliyordu ve bu baskı Çarlık otokrasisinin, daha sonra da şu burjuva Geçici Hükümeti'nin politik despotluğu ile iki katına çıkıyordu. Yıkım ve felakete neden olan dünya savaşı tüm sosyal çelişkileri daha da keskinleştirip derinleştirirdi, onları nüfusun en geniş kesimleri için daha da açık, anlaşılır, hale getirdi.

İkincisi, Batı'da işçi sınıfı bölünmüş ve onun önemli bir kesimi oportünist ve reformist düşüncelerin etkisi altında iken, Rusya'da işçi sınıfının büyük çoğunluğu devrimci görüşler taşıyor ve Bolşevikleri destekliyordu.

Üçüncüsü, Rus köylülüğü genellikle devrimden yana idi, çünkü büyük çoğunluğu mülk sahibi değil, yarı proleterdi.

Dördüncüsü ve çok önemlisi, o dö-

nemde Rusya'da güçlü ve birleşik devrimci bir parti vardı. O, ileri bir teoriyle donanmıştı ve geniş bir devrimci mücadele deneyine sahipti. Bu parti Vladimir İliç Lenin gibi üstün bir lider tarafından yönlendiriliyordu.

- "İrticaliyet" (improvizasyon)* düşüncesini irdeliyen bazı kişiler, Bolşeviklerin başardıkları için bir fraksiyonel devrim, ya da bir grup entellektüelin çekip çevirdiği bir darbe olduğunu söylüyorlar.

-Gerçekten de bu görüş Batı'da oldukça yaygın. Daha önce söylediklerimiz de gösteriyor ki bu tür görüşlerde gerçeğin kıvrıtması bile yok.

Öncelikle şunu belirtiyim ki, eğer soyut kavramlarla ifade edersek, tarih, bir sosyal devrimin yukardan bir darbe veya komplo ile başarıldığına asla tanık olmamıştır. Bir sosyal devrim, toplum yaşamında öylesine güçlü alt-üst oluşları içerir ki bu bir darbe ile başarılamaz.

Ekim devriminin geniş boyutları ve niteliği ortada iken onu basit bir komplo veya fraksiyonel bir darbe olarak nitelemek olanaksızdır. Şunu göz önüne almak yeter: Petrograd ayaklanması ve kışlık sarayın ele geçirilmesini, bizim "Sovyet gücünün zafer yürüyüşü" dediğimiz gelişmeler izledi. Birkaç hafta içinde devrim, ülkenin hemen her yerinde zafere ulaştı. Buna bir komplo denebilir mi?

Ekim Devrimi bir halk devrimi idi. O, sayıları yaklaşık 400.000 kadar olan Bolşevik tarafından örgütlendi ve yönlendirildi. Kim böylesine büyük bir devrimci orduya -özellikle de o dönem bakımından- "bir avuç komplocu" diyebilir?

Eğer Bolşevikler komplocu ya da darbeci olsalardı, devrimi savunmak için nasıl öylesine kısa sürede birkaç milyonluk güçlü bir orduyu seferber edebilirlerdi? Dahası var: 40.000 kadar Çarlık subayı ve generali gönüllü olarak bu orduya katıldılar.

Eğer Rusya devrimi basit bir komplo idiye, niçin ne Beyaz Muhafız General Kolçak -ki salt Amerikalılardan aldığı para 500 milyon dolardı- ne öteki karşı devrimci ordular ne de istilacılar ona güç yetiremediler?

Ekim Devrimi

"Zalim" Bir Devrim mi İdi ?

- Şimdi de burjuva tarihçileri ve propagandistleri tarafından sık sık vurgulanan bir başka noktaya geliyoruz: Ekim devriminin "zalim" olduğuna, "Bolşeviklerin trajik örneği" ne ve "ızdırap veren devrim" e ilişkin olanına..

- Herşeyden önce şunu hatırlatmak gerekir ki, Bolşevikler daima devrimci barışçı yollardan gerçekleştirmeye çalıştılar. Lenin, devrimin barışçı yollardan gelişimi için "son şansı" kullanmada ısrar etti. Bu son şansın kullanılmasını önleyen gerçek nedenler ise karşı devrimin zalimliği ve oportünist uzlaşmacıların kararsızlığı, hatta açık ihaneti idi.

Devrimin "zalim"liğinden söz eden kişilere gelince, bunlar devrimimizi boğmağa çalışıp da hava alan kaçakların çocukları, torunlarıdır.

1917 Ekiminde Geçici Hükümet'in kaldığı ve eskiden Rus Çarlarının ikametgahı olan Kışlık Saray'a yapılan hücum iktidarın Rusya proletaryası ve müttefiklerince ele geçirilişinin doruk noktası- pek az kişinin yaşamına mal oldu. Söylemeye gerek yok ki, her insanın yaşamı parayla ölçülmez ve eşsizdir. Ancak daha aza mal olan bir başka sosyal devrim görülmüş müdür?

Bizim devrimimiz son derece merhametli ve görülmemiş biçimde insanlı olarak başladı. 4 (17) Kasım 1917'de Petrograd Sovyeti'nde konuşan Lenin, sömürücülere karşı oldukça yumuşak tedbirler almanın mümkün olduğuna inandığını söyledi. O, "çilginca iç savaş girişimlerine" ve "gereksiz yere ırmaklar gibi kan akıtmaya" karşı uyardı.

Sonradan, yabancı işgali pek çok insanın yaşamına ve ülkenin harabolmasına yolaçtı. Kızıl Ordu bir milyona yakın kayıp verdi. Sovyet Cumhuriyeti, öldürülen veya yaralanma, kıtlık ve salgın hastalıklar sonucu ölenler olarak toplam sekiz milyon insan kaybetti.

- Ancak deniyor ki, zulüm kendisini yalnız kan akıtmakla göstermez: Partiler yasaklandı, muhalif gazeteler kapatıldı ve hapishaneler tıka basa dolduruldu.

- Ekim devrimi bakımından gerçekler böyle olmaktan çok uzak. Siyasi partilerin zorla kapatılması diye bir olay yok. Onlar yalnızca yenildiler, halkın güvenini yitirdiler ve kendi kendilerini kapattılar. Diğer yandan, proletaryaya düşman siyasi partiler ve örgütler, 1918 yazına kadar Rusya'da açık faaliyet gösterdiler. Burjuva basını da düzenli biçimde yayınına devam etti.

"Tıka basa dolu hapishanelere" gelince, örneğin 1 Mart 1918'de Petrograd'daki politik tutukluların sayısı tamı tamına 187 idi.

- Ancak sonradan devrim, kendi düşmanlarına karşı sert tedbirler aldı.

(Devamı Sayfa 11. de)

ŞEHİDÊN AZADİYÊ TUCAR NAYÊN BİRKIRIN!

Lı ser şehidkırına heval Yılmaz Demir û welatparêzê bı nav û deng Necmettin Buyukkaya salek buhuri. Dı nav vi salê da gelê Kurd, zulm û zordestiyek mezin dit; êriş û kuştın, teda û birçiti, kedxwari û betali hin ji xırab bû. Gelê Kurd, dost û dijminên xwe carek dinê, naskır!

1984 an dı meha Çileyê Paşın lı girtigeha Diyarbekır a leşkeri yê ku heya roja iro bı dehan şoreşger û welatparêzên Kurd dı bin lêdan, êşkence hatın kuştın, grevek pêkhat. Girtiyên politik, lı hember teda, êşkence û bo hin xwestekên xwe dest bı grevê kırın. Leşkerên faşî êriş anin ser girtiyên. Endamê Partiya me heval Yılmaz Demir, welatparêzê hêja Necmettin Buyukkaya û çend welatparêzên din şehid ketin.

Heval Yılmaz Demir, jı hêla navçê Anatoli, jı bajarê Cihanbeyli da ketibû nav tevgera sosyalist. Hin dema lisê bir û baweriya welatparêzî û sosyalistî dı dilê wi da ci girtibû. Dı bajarê Konyayê hemberî êriş faşiyên bı hevalên xwe va bı camêri berxwedida, bir û baweriya welatparêzî û şoreşgerî dı nav gel da belav dıkr. Heval Yılmaz, dı vi demê da çend caran hat girtin; teda û êşkence dit, lê stuyê xwe lı ber dijmin xwar nekır û carek din bı çavên xwe hukma kolonyali naskır û diji burjuvazi ya kolonyali riqê wi hin ji tuj bû; jı wê pêve, baweriya wi bı tevgera rızgariya netewî û ciwaki a Kurdistan xurt bû û jı bo vê bı çalaki dest bı kar kır.

Pışti 12 İlon 1980 an Yılmaz hat bajarê Diyarbekır û dest bı xwendina xwe kır; hemberî hukma leşkeri a faşî propagandayek xurt kır. Rojname û belavokên partiyê nav milet da belav kır.

Dı sala 1981 an meha Çileyê Pêşın da hat girtin. Jı wê rojê hetani hat şehidkırın, heval Yılmaz, wek hewrêyên xwe yê din we dı zındana Diyarbakır da ma û bı wan ra tevayî lı hember zulm û zordestiya girtigehê berxweda û dawî da meha Çileyê Paşın 1984 an da şehid ket. Hukma faşî jı cinyazê Yılmaz û Necmettin Buyukkaya jı dıtirsıya. Cenekên mirovên wek Yılmaz û Necmettin tirs û xof dıxıstın dilê faşiyên.

Cinyaza heval Yılmaz, dı 29 meha Çileyê Paşın da lı bajarê Cihanbeyli, gundê Yeniceoba hat definkırın. Heval, hogır û malbata Yılmaz ser cinyazê bûn. Hember pêşbirina polêz û leşkeran 500'i bêtr kes tevî cinyazê bûn û jı Yılmaz ra wezifa dawî anin ci.

Her çiqas hukma leşkeri û mirovên wi yê yekem Serokwezir Ozal dibêjin: "Em vegeriyana demokrasî" jı; iro rewşa welat ber çavan e. Ev çar sale gelê Kurd û Tırk jı destê faşiyên dıxşine.

Teda, zulm, zordesti, betali roj bı roj zêde dibe. Disa Parti û komelên demokratik qedexene, cıvin pêkanin qedexeye. Kes nıkare bir û baweriya xwe êşkere bêje. Kurtayî ev tıştên ku Evren û Ozal dibêjin hemû derewın. Jı aliyê Generalan tışteq nehatiye guhartin. Lê jı alî tevgera şoreşgerî û demokrasî da pır guhartin çêbûn. 6 Partiyên Kurdistanê û Tırkiyê lı hember hukma faşî û imperyalî hevkarîyek pêk anin. Xilasbûna dı bin kul û derdan, dı bin lepên

faşistan hemû bı hêzbûna wi hevkarîyê ve grêdayî ye. Ger em hêzên xwe hin ji xurt bıkın, wê xilasbûna me rojek berê be.

Leşkerên faşî, jı dest van bê, mirovên wek Yılmaz, Necmettin rojek berê bıkujın. Lê ew tuca nıkarin bıghıjın mırazê xwe. İro Yılmaz, Necmettin, sıbê bı hezaran şoreşgerên din, tevgera rızgariya welat bı xwina şehidan hatiye avdan. Kes nıkare lı ber çerxa dirokê bisekne.

Dünya Gençlik Yılına Girerken (Başarfaı Kapakta)

Sömürücü bir toplumda farklı sınıflardan gençlerin sorunları birbirinin tıpkısı olabilir mi? Örneğin ülkemizin gençliğini düşünelim: Doğru dürüst beslenemiyen, sağlık koşulları iyi bir evde oturamıyan, iyi bir eğitim görme olanağından yoksun olan işçi-köylü gençliğinin karşı karşıya bulunduğu sorunlar, burjuva kesimlerin bu tür derdeleri olmayan gençlerininkiyle bir olabilir mi?

Burjuva ideologları gençliğin sorunlarını maddi koşullardan, sınıf temelinden ve sömürücü toplumun yapısından soyutlamak, kendi başına ele almak için çaba gösteriyor ve tüm toplumsal sorunları olduğu gibi onu da çarpıtıyorlar. Bunlar, gelişmiş kapitalist ülkelerde de gençliğin kimi zaman yüze vuran başkaldırısından ve çeşitli tepkilerinden söz ederek, gençlik sorununun yoksullukla, sınıfsal durumla bir ilgisi olmadığını ispatlamaya kalkıyorlar.

Bir kez, gelişmiş kapitalist ülkelerde de bir yoksulluk sorunu vardır. Örneğin en gelişmiş kapitalist ülke olan ABD'nde 35 milyon kadar insan yoksul bir hayat sürmektedir. Diğer yandan kapitalist toplumda burjuva gençlerini de tepkiye iten ciddi nedenler var ve bunlar bizzat kapitalist toplumun yapısından kaynaklanıyor.

Kapitalist toplumda insan amaç değil, araçtır. Burada herşey kapitalistlerin doymak bilmez kar hırsına tabi kılınıyor. Bunun içindir ki çalışabilir yaşta olan nüfusun bir bölümü daima işsizdir ve işsiz gençlerin oranı her yerde yüksektir. İşsiz ve iyi bir eğitim görme olanağından yoksun olan bu gençlerin yarına güven duymayacakları açıktır. Kapitalist toplum, insanın fizik ve moral olarak çok yönlü gelişimini amaçlamıyor; tersine, insan bilincini karartıyor, kitleleri kendi çıkarlarına göre şartlandırıyor. En gelişmiş kapitalist ülke olan ABD'nin, kendi ülkesinin insanlarını ve tüm kapitalist dünyayı düşük nitelikli yoz, polisiye filimler ve romanlarla nasıl uyuşturduğuna bakmak yeter.

Emperyalizm, insani değerleri köreltmek için güçlü bir mekanizma oluşturmuştur. O bir yandan savaş araçlarının yapımına hız veriyor, dünyayı bir atom savaşıyla tehdit ediyor, diğer yandan barış düşmanı bir propaganda yürütüyor. O, gençliğe iyi bir gelecek hazırlamıyor, bu geleceği karartıyor. Kapitalizm gençliğe uğruna savaşacağı iyi, yüksek idealler vermiyor.

Öyle olunca da kapitalist ülkeler gençliğinin geleceğe iyimser bir gözle bakmaları güçleşiyor. Onlar, kendilerine "en iyi" ve "en ideal" diye sunulan bu yoz düzene tepki duyuyorlar. Ancak tepkilerini her zaman iyi bir doğrultuda kanalize etmeyi başaramıyorlar. Bu nedenle gençlik içinde hipilik, "skinhead", "punk" modaları, uyuşturucu kullanımı gibi yoz akımlar boyveriyor.

Kapitalizm süregeldikçe, bu ülkelerde gençliğin temel sorunlarının çözümü, onun bedensel ve ruhsal olarak uyumlu gelişimi mümkün değil. Dolayısıyla

DÜNYA GENÇLİK YILINA

siyle gençlik sorununun çözümü toplumun temel dönüşümüne, devrim sorununa bağlı.

Gençliğin Uyumlu Gelişimini Sosyalizm Sağlıyabilir

Sovyetler Birliği'nin ve diğer sosyalist ülkelerin somut pratiği de gösteriyor ki sosyalizm, insanın insana kulluğuna son vererek, onun mutluluğuna amaç haline getirerek, çok yönlü gelişiminin yolunu açarak gençliğin sorunlarını da temelden çözüyor.

Sosyalizm, sınıf farklarını ortadan kaldırarak gençliğin önünde eşit gelişme fırsatları yaratıyor.

Sosyalizm, çocukların ve gençliğin fizik ve moral olarak gelişiminin koşullarını oluşturuyor.

Sosyalist ülkelerde gençliğin uyuşturucu maddelerle ve türlü sapkınlıklarla yozlaştırılmasına olanak yoktur. Tersine gençliğin sporda, edebiyat, sanat ve bilim alanında yeteneklerini geliştirmesi için geniş olanaklar vardır ve bunlar, sosyalist toplumun gelişimine paralel olarak büyümektedir.

Sosyalist toplum barışı savunuyor, tüm insanlık için iyi bir gelecek uğruna mücadele ediyor. Gençliği iyi ve güzel ideallerle donatıyor.

Bunun içindir ki sosyalist toplumda genç insanın gelişim süreci toplumsal gelişme süreci ile uyum içindedir. O, sosyalizmle çatışmaz, tersine, onun yüce ideallerinin gerçekleşmesine katkıda bulunur.

Sosyalist toplumda da elbet gençliğin sorunları vardır; ama bunlar, kapitalist toplumun aksine, yolu açık bir gençliğin sorunlarıdır; gelişme ve ilerleme sorunlarıdır. Toplumun tümü için de sözkonusu olan üretimi yükseltme, eğitim düzeyini, maddi ve kültürel yaşam koşullarını iyileştirme sorunlarıdır. Genç insan bu amaçların gerçekleşmesine katkıda bulunurken bizzat kendi ihtiyaçları ve özelemleri doğrultusunda çaba harcamış olur.

Faşist Rejim Tek Tip İnsan Yetiştirme Peşinde

Türkiye'de burjuva iktidarı, daha Cumhuriyetin ilk yıllarından başlayarak kendi bencil çıkarlarına bağlı, ırkçı bir gençlik yetiştirmeye çalıştı.

Ne var ki gençlik, özellikle 1960'lı yıllardan itibaren yığınsal biçimde ilerici, anti-emperyalist, devrimci ideallere yöneldi. Bu, gerici egemen sınıfları derinden rahatsız etmekte ve nerdeyse onların gençliği düşman gibi görmelerine yol açmaktadır.

Özgürlük ve demokrasi istemek, sömürü çarkına karşı çıkmak, sosyalizmden söz etmek büyük kötülükler, " kökü dışarda akımlar" sayılıyor. Şimdi faşist rejim, gençliği sözde bu kötülüklerden kurtarmak için seferber olmuştur.

Gençlerimizin yüzlercesi kurşunlandı, binlercesi zindanlardadır. Faşist rejim, tüm emekçiler, ilerici, barışsever insanlar gibi ilerici gençliği de politik haklardan yoksun kıldı. Eğitim sistemi daha da gerici, ırkçı bir karaktere sokuldu. Faşist rejim bir "asker gençlik" istiyor, düzene baş eğen, köle ruhlu tek tip insan yetiştirmeye çalışıyor.

O bunu başarabilir mi? Elbette hayır. Milyonlarca genç işsizken, açken, yarın konusunda güvensizken bu baskı ve çabalar tam tersine sonuçlar verecektir. Faşist rejim insanların eline ayağına zincir vurabilir, ama aklına asla. O alçakça planlarını başa götüremeden çöküp gidecektir.

Gençliğin Yeri Kurtuluş Mücadelesinin Saflarıdır

Türkiye'de ve Kürdistan'da da gençliğin kendine özgü sorunlarına çözüm bulunması, toplumun diğer temel sorunlarının çözümüne bağlıdır.

İşsizliği, yoksulluğu yenmek, milyonlarca genç insana yeteneklerini çok yönlü geliştirme yolunu açmak ve fırsat eşitliği sağlamak, yarın korkusunu ortadan kaldırmak, açıktır ki, yalnız faşizmi değil, sömürücülerin iktidarını tüm olarak yıkmaya, halkın devrimci iktidarını kurmaya bağlıdır.

Genç insanımız, ülkemiz Kürdistan özgür olmadan, ekonomik ve kültürel gelişme yoluna girmeden kendisi için iyi bir gelecek olmadığını bilincindedir. Baskıdan kurtulması, sağlıklı yetişmesi ve iyi bir eğitim görmesi hep buna bağlı. Bu nedenle de onun yeri halkımızın kurtuluş mücadelesinin saflarıdır.

1984 ÇÜRÜME VE KOKUŞMANIN .. (Baştarafı Sayfa 12. de)

mete katlanmaksızın yalnızca kupon keserek büyük karlar elde ediyorlar. Köprü ve baraj hisse senetleri, yüksek faizli devlet tahvili satın almak vb. işler bunlar arasındadır.

Özal iktidarı bu politikasını sürdürürken tam da üçkağıtçılara has yöntemlere başvuruyor, sık sık güllünc duruma düşmekten kurtulmuyor. Örneğin; hükümet çevreleri petrol ürünlerine getirilen % 6 lık tüketim vergisinin tüketiciye yansıtılmayacağına ilişkin teminat verirken hemen ertesi gün bu vergi perakende satış fiyatlarına bindiriliyor. Veya Simerbank mallarının fiyatlarında indirim yapıldığı ilan edilirken, aynı anda taksitli satışlarda uygulanan faiz oranı kat kat arttırılarak bir elden verilen, fazlasıyla diğer elden geri alınıyor.

Derinleşen İç Çelişkiler

Görüldüğü gibi faşist düzen her yönüyle bir çürüme ve kokuşma halindedir. Bu durum, doğal olarak ekonomik olanakları kendi lehlerine çevirmek isteyen çeşitli sermaye grupları arasında çelişkilerin derinleşmesine ve çekişmelerin hızlanmasına neden oluyor.

Özellikle 1984 yılının ikinci yarısında bu çelişkiler daha da derinleşti ve iş, grupların birbirlerinden kelle almalarına kadar vardırdı. Odalar Birliği Başkanı Mehmet Yazar'ın Özal'ın politikasına yönelttiği eleştiriler ve bunlar arasında sürmekte olan söz düellosu bunun açık bir örneğini teşkil ediyor. Gene iki tanesi seçimlerde MDP'yi destekledikleri ve iki tanesi de biranın alkollü içki sayılması çalışmalarını sırasında verdikleri ilanlarla hükümetin politikasını eleştirdikleri için toplam dört firmanın hükümetin hismine uğraması, hayali ihracatlarının ortaya çıkarılması, Kapıkule gümrük kapısında yolsuzluk ve rüşvet olaylarından bir bölümünün açıklığa kavuşturulması üzerine hükümet içerisinde meydana gelen sürüşmeler ve nihayet buna bağlı olarak iki bakanın devre dışı bırakılmaları ile en son iki denizcilik tekelinin çatışması sonucu bir bakanın rüşvet aldığı'nın tesbiti ve görevden alınması üzerine ortaya çıkan tablo; çıkar grupları arasındaki mücadelelerin ne ölçüde büyüdüğünü göstermektedir.

Hiç kuşkusuz 1984'te giderek büyüyen sorunlar 1985'te ağırlaşmaya devam edecek, tekeli sermayenin çıkmazı giderek derinleşecektir.

**DEMOKRASİNİN YOLU
CUNTAYI YIKMAKTAN
GEÇER !**

CUNTA SITMA NÖBETLERİ...

(Baştarafı Sayfa 5 te)

gum oluyor. Pazarladığım mal için sorduğumda, çok insan, buna karşılık "biz akşama ne yiyeceğiz onu düşünüyoruz, sen ... den söz ediyorsun," diyor. İnsanlar sık sık Askeri yönetimden kimseye fayda gelmeyeceğini, zam ve zulümden başka şey görmediklerini söylüyor ve "Bu nereye kadar böyle devam edecek, bizim halimiz ne olacak?" diye soruyorlar.

İşkencelerdeki, zindanlardaki insanların anne-babalarının ve öteki yakınlarının kin ve nefreti ise anlatılmaz durumda.

Görülen odur ki faşist diktatörlüğe karşı oluşan büyük bir muhalefet ve güç var. Bunun yanı sıra kitlelerde karamsarlık, güvensizlik, başıbozukluk da var.

Kuşkusuz, başıbozuk insan yığınları birşey yapamazlar. Bizlere düşen görev bu kabarış devrimci yöne kanalize etmek, kitlelere güven vererek onların sempatisini kazanmak, kurtuluş yolunu göstererek onları faşist diktatörlüğe karşı harekete geçirmek. Elbette bu da anti-faşist, anti-empyralist devrimci güçlerin birliğinde ve onların öncülük edeceği bir anti-faşist cepheden geçer.

12 Eylül öncesinde faşizm karşı güçlerin birleştirilmesi, faşist Cunta'nın başa gelmesini kolaylaştırdı. 12 Eylül sonrasında ise uzun süre yine birlik yolunda önemli bir adımın atılmaması faşizmin ömrünün uzun olmasına, emekçi, ilerici kesimlerde umutsuzluk ve karamsarlığa yol açtı. Birlik sorunu günümüzün en ivedi, ertelenmez sorunudur. Enflasyona, işsizliğe, hayat pahalılığına, zulme kitlelerin daha fazla tahammülü kalmamıştır. Böylece bir birliğin oluşması, faşist sömürgeci rejimi yıkıp yerine demokratik halk iktidarını kurma yolunda ileri bir adım olacaktır.

Bu sorumluluğu ve bilinci taşıyan TKSP, TKP, TİP, TSİP, TKEP ve KÖİP'nin Aralık 1984'de faşizme, empyralizme ve şovenizme karşı demokratik bir SOL BİRLİK oluşturmaları, tüm anti-faşist güçler arasında sevinçle karşılandı. Emekçi halk kesimlerinde güven ve

umut kaynağı doğdu. Şimdi halkımız dikkatle bu sese kulak veriyor. SOL BİRLİK karşısında empyralistler, gericiler tedirgin oldular. Faşist Cunta'ya sitma nöbetleri geliyor.

Faşist Cunta, şunu iyice kafana sok! Korkunun ecele faydası yoktur. Hesaplaşma günü uzak değil, yakındır.

Daha önce faşist rejimin yalana dayalı propagandasına kanan bilinçsiz halk kesimleri de şimdi kulağını Sol Birlik'e yöneltiyor.

Değişim isteyen emekçi ve aydın kesimler, son yılların ve özellikle 12 Eylül döneminin verdiği deneyle Sol Birliğe önem veriyorlar.

Kitleler ne halktan kopuk bireysel terörün, mace-racılığın, ne de yığınlığın ve bozgunculüğün onları kurtuluşa götüremeyeceklerini her gün daha iyi kavıyorlar. Özgürlük, demokrasi ve sosyalizm mücadelesini kararlı biçimde yürüten partimiz, insanlarımızın gönlünde yer ediyor..

Şimdi hepimize, faşist diktatörlüğe karşı olan herkese, Sol Birlik'e sahip çıkmak, onun program ve hedeflerinin hayata geçmesi için çalışmak düşüyor. Bu mücadeleyi hayatın her yanına yaymalıyız.

Ne yığınlık, ne macera, yaşasın devrimci mücade-miz!

Devrimci selamlar.

Kamil - ÇUKUROVA

MİDYAT'TA HALK ZULME KARŞI YÜRÜDÜ

Yoldaşlar, aşağıdaki olaylar 10-15 Kasım 1984 tarihinde Midyat'ta meydana geldi:

10 Kasım tarihinde Midyat'ta iki polis memuru vuruldu. Bunun üzerine sömürgeci militaristler tam bir azgınlıkla halka saldırdılar, şehirde terör estirdiler. Özellikle de Kışla Mahallesi'nde. Bu arada Selhe'li bir ailenin evini darmadağın edip, sağa

sola tekme ve dipçikle saldırdıktan sonra evin genç kadını soyup, birtek kilotla evden çıkarıyor ve şehir içinden geçirip karakola götürüyorlar. Olayı bizzat gözleriyle görenlerden dinledim. Kadının dayak ve utançtan bitkin olduğunu anlattılar. "Kocası gelene kadar yanımızda kalacak" demişler. Bugüne kadar bu kadından bir haber alınmadı.

Olay çevrede büyük tepkiyle karşılandı. Bu vahşete dayanamayan yakınları ve geniş bir halk kesimi karakolun ve kaymakamlığın üzerine yürüdü. Sömürgeci militaristler bu tepkilerden şaşkına döndüler.

Bu olayın hemen ardından aynı köyde (yukarıda adı geçen Selhe olacak R.A'nın notu) karakol basıldı, bir assubay başçavuş ve bir er öldürüldü. Bunun üzerine sömürgeci faşistler tüm köy halkını gözaltına aldılar ve toplu işkenceden geçirdiler. Köyde eli iş tutan bir tek nefer kalmadı.

Xebat / DİYARBAKIR

TÜRK DEVLETİNİN

(Baştarafı Sayfa 4. te)

farkındadır ve bundan da büyük tedirginlik duyuyor. Sömürgeci rejimin Türkiye'de Kürt sorununu gizleme çabaları iflas etmiş, bu sorun giderek uluslararası düzeyde tartışma gündemine girmiştir. Cunta, bu alanda partimizin yaptığı etkin çalışmaların da elbet farkındadır. İşte o, bu türden tertip ve propagandalarla genel olarak Kürdistan ulusal hareketinin, özel olarak da Partimizin prestijini sarsmaya çalışıyor.

26 Kasım'da Hürriyet gazetesinde yayımlanan bir haber ilgi çekici idi. Bir dizi yurtsever, ilerici insanın yanısıra, Kemal Burkay yoldaş da "terörist" diye gösteriliyor, "Kürdistan Komünist Partisi"ne mensup olduğu ve Suriye'de kaldığı belirtiliyordu..

Hürriyet gazetesinin ve diğer burjuva basınının bu tür haberleri MİT'ten habersiz vermedikleri ve çerçevesinin MİT tarafından çizildiği bilinen birşeydir. Diğer yandan, gerek MİT, gerekse

Hürriyet'in kendisi Burkay yoldaşın hangi partinin mensubu olduğunu ve Suriye'de olmadığını elbet çok iyi bilmekteler. Ama iç ve dış kamuoyuna bile bile yalan söylemekte bir yarar görüyorlar. Yalan üstüne kamuoyu oluşturmaya çalışıyorlar.

Sözkonusu haberin ardından Münster düzmececinin gelmesi şaşırtıcı değildir. Olayın cereyan şekli ise, onun bizzat Türk polisince ve konsolosluk mensuplarınınca düzenlendiğini ortaya koyuyor. Bomba, konsoloslüğün kapısında gece yarısından sonra, saat 3'te patlıyor. Tabi hiç kimse ölmüyor ve yaralanmıyor. Üç-dört gün beklendikten sonra da BBC'ye telefon açılıp sözkonusu hikaye anlatılıyor.

Burkay yoldaşa bağlı "intihar komandoları" masahna elbet inanan kimse olmadı. Ama bu tertiple faşist rejim yakayı ele veriyor.

Faşist rejimlerin düzenbazlığı, propagandalarının

yalan üstüne kurulu olması elbet yeni birşey değil. Türk devleti ise bu tür işlerde nam yapmıştır. Faşist rejim, dört yıldan beri halka karşı en iğrenç cinayetleri işliyor, ama dünyanın gözlerinin içine baka baka yalan söylüyor, kendisini demokrasi-den, özgürlükten yanaymış gibi yutturmaya kalkışıyor.

Bu yalan propagandanın bir aracı olan Türk burjuva basını ise dünyada eşine az rastlan bir düzeysizlik örneği veriyor.

Mehmet Ali Birand, Batı dünyasında Türklere karşı gösterilen küçümseme ve horgörütenden yakınıyor, Türk pasaportunun beş kuruş etmediğinden söz ediyor. Bunu yaratanlar besbelli Türk halkı değil, ülkeyi yıldırdı idare eden kişiliksiz, uşak ruhlu, ama kendi halkına karşı barbar ve açmasız burjuvazi, onun hükümetleri, devletidir. Böyle bir devletin saygınlığı olmaz.

Faşist rejim batağa saptıkça hırçınlaşıyor. Bir yandan terörü yurt dışına taşıırken, diğer yandan polisleri, kiralık adamları vasıtasıyla tertiplere başvuru-yor. Bu onun çaresizliğinin yeni bir örneğidir.

TİKHANOV'UN TÜRKİYE ZİYARETİ (Baştarafı Sayfa 3'te)

ler ise, kendisi de bizzat demokratik hak ve özgürlükleri yok etmekte olan diğer bir gerici hükümetin yerini aldılar. Bu bile önemli bir farktır.

Koşullar kimi zaman faşist devletlerle de ilişkileri kesmeyi gerektiremeyebilir. Örneğin Sovyetler Birliği Almanya da iktidara gelen Hitler faşizmi ile de diplomatik ilişkileri kesmedi. Hatta dünya savaşının başlamasından kısa süre önce onunla bir saldırmazlık paktı bile imzaladı. O zaman dünyada pekçok ilerici insan bunu hayretle karşıladı. Oysa yapılan doğru idi. Emperyalistler Nazilerin önce Sovyet-

ler Birliği'ne saldırmasını istemekteydiler. Sovyetler Birliği ise izlediği bu politika ile en azından faşist saldırıyı geciktirdi, zaman kazanıp güçlerini topladı. Diğer yandan, Alman faşizminin Batı'da açtığı cephe onun güçlerini dağıtmasına yol açtı. Sonuç olarak bu politika, dünyanın tek sosyalist ülkesinin korunmasında ve nihayi zaferinde rol oynadı. Bu ise faşizmin yenilgisine ve dünya sosyalist sisteminin doğmasına, ulusal kurtuluş savaşları dalgasının kabarmasına yol açtı.

Türk burjuva gazetesinin Tikhanov'un "Türkiye'nin toprak bütünlüğü"üze-

rine söylediğini iddia ettiği sözlere gelince, bunun kanıtı nerede? Milliyet gazetesi, "güvenilir kaynaklardan sızan bilgilere göre" diyor.. Kimdir bu güvenilir kaynaklar?

Ortada ne bu sözleri içeren bir ortak bildiri, ne de basına açık yapılmış bir konuşma var. Milliyet'in haberinin MİT kaynaklı bir balon olduğu ortada.

Emperyalist çevreler ve bizzat Türk burjuvazisi, anti-sovyetizmi ve anti-komünizmi kışkırtmak için, sık sık "Boğazlar Meselesi"ni çarpıtarak gündeme getiriyorlar. Yine, "Ermeni terörü"nin arkasında "Türkiye'yi bölmek isteyen Sovyetler'in" olduğunu propaganda ediyorlar. Tikhanov, yalana dayalı bu propagandaya karşı, Sovyetler'in Türkiye'nin toprağında gözü olmadığını söylemiş olabilir. Bu doğrudur da. Öyle anlaşılıyor ki, Türk burjuva basını, kapalı geçen görüşmelerden dışarıya özellikle sızdırılan bu tür bir sözü değiştirerek, ondan, tümüyle farklı anlamlara gelen manşetler yapmış: "Türkiye'nin bütünlüğünden yanayız"! Öyle mi? Eğer öyleyse baylar, ülkeye bir de Kızılordu'yu davet etsenize! Belki NATO'nun gücü bu sınırları korumaya yetmez...

Ama biz Türk burjuva basınının ne kadar yalancı, ne kadar alçak olduğunu biliriz. O, CIA'nın rahleli tedrisinde ders görmüştür. Bu tür düzmece bu basın için çocuk oyuncağıdır.

Türk devletinin ve basınının bu tür düzmece haberleri manşete çıkarmada elbet bir hesapları var. Onlar Kürt halkına şunu demek istiyor: Boşuna heveslenmeyin, Sovyetler de Kürdistan devletine karşı! Kime dayanarak Türkiye'yi böleceksiniz?.

Bizim ise cevabımız basittir: Bizim kimsenin ülkesini bölmeye ve bunun için de kimseye dayanmaya niyetimiz yok. Bölünmüş olan bizim ülkemizdir, Kürdistan'dır. Biz kendi ülkemizi kurtarmak ve orada özgürce yaşamak için savaşıyoruz. Biz, emekçi Türk halkıyla elele, her iki halkın özgürlüğü, demokrasisi ve sosyalizm için savaşıyoruz. Eğer siz Türk sömürgecilerinin, İran ve Irak'lı ortaklarınızın, NATO'nun gücü yetmiyor da mücadelemizi bastırmak için bir de Sovyetler'in desteğine gerek duyuyorsanız, sizin işiniz yaş demektir!

"DEVİRİMİN DİLİ RUSÇA'DIR, ... (Baştarafı Sayfa 7'de)

Devrim merhametli başladı ama, sonra şiddete başvurmak zorunda kalması bir çelişki değil mi?

1918'de Ocak ayının ilk günü Mihaylovski alanında yapılan bir atlı gösterinin bitimi sırasında Lenin'e suikast yapıldı. İsviçre nin ve uluslararası işçi hareketinin seçkin kişilerinden Fritz Platten, kendisini siper ederek Lenin'i korudu, ama ağır yaralandı. 1918 Yazında devrime karşı bir terör dalgası başlatıldı. 30 Ağustos 1918'de, Kaplan adında bir Sosyalist Devrimci (SR), Lenin'in yaşamına yönelik alçakça bir saldırıda bulundu ve onu yaraladı. Petrograd Çeka'sı başkanı Utrusky, aynı gün katledildi. Birkaç gün sonra, seçkin bir devrimci olan Volodarsky öldürüldü. 20 Eylül 1918'de, SR'ler ve İngiliz istilacıları, Baku hükümetinde görevli 26 Sovyet komiserini Türkmenistan çöllerinde kurşuna dizdiler.

Devrik sömürücü sınıflar, en acımasız eylemlerden kitlesel teröre ve büyük çapta silahlı mücadeleye yöneldiler. Bu nedenle, Tüm Rusya Merkez Yürütme Komitesi, 2 Eylül 1918'de tüm ülkede askeri durum ilan etti, Cumhuriyetin Devrimci Askeri Konseyi'ni oluşturdu ve şu kararı aldı: "İşçi ve köylüler, işçi-köylü iktidarı düşmanlarının beyaz terörüne, burjuvalara ve onların ajanlarına karşı kitlesel kızıl terörle cevap vereceklerdir." Şu slogan altında mücadeleye atılmak tüm ülke için kaçınılmaz oldu: "Ya zafer, ya ölüm!"

"Rusya Örneği"nden Söz Edilebilir mi ?

Batı'da sık sık, Lenin'in komünizminin başkaları için bir örnek oluşturmayacağı dile getirilir, onun, yalnızca geri kalmış ülkelere uygulanabileceği düşünülür.

Öncelikle soruna daha bir derinliğine bakalım. Bir şeyin tarihte "örnek" olması, onun kelimesi kelimesine tekrarlanacağı anlamına gelmez. Kışık Saray kendine özgü bir yapıdır ve onun ele geçirilişi, bir eşi daha olmayan, kendine özgü bir olaydır. Ama tarihte "örnekler" de vardır, eğer sosyolojinin diliyle konuşursak. Bu, sosyal gelişme sürecinde fenomenlerin kendilerini tekrarladığı anlamına gelir.

Aynı şeyi Ekim devrimine uygulayalım. Biz, onun "örneğinden" söz ettiğimizde iki ana noktayı göz önünde tutarız: Birincisi, Ekim Devrimi, sosyalist devrimin kaçınılmazlığı, verimliliğini ve ona olan gereği kanıtladı. İkincisi, Ekim Devrimi, tarihte ilk kez, toplumun sosyalist dönüşümünün temel ilkelerini eylem içinde ortaya koydu. Bunların uygulanması, sömürücü sistemden temelde farklı, yeni bir toplumun kuruluşunu mümkün kılıyor. Devrimin bu iki yönü daha sonra gelen tüm sosyalist devrimlerde görüldü; onlar, biçim, hız, oluş tarzı bakımından bizim devrimimizden tümüyle farklı olsalar da.

Diyebiliriz ki Ekim Devrimi birkaç devrimin bir bileşimi idi: Sermayenin egemenliğine karşı sosyalist devrim, feodalizmin kalıntılarına karşı demokratik devrim ve ulusal kurtuluş devrimi. Böylece o, insanlara, dünyamızdaki başka hiçbir sosyalist devrimin veremediği çapta zengin bir deneyim kazandırdı.

* İmprovizasyon: Türkçe karşılığı, bir şiiri veya müzik parçasını irticalen söyleme; halk ozanlarının bazen yaptığı gibi. Bir şeyi, bir ön hazırlık olmadan, anında yapma veya yaratma. Ekim Devrimi karşıtlarının, onunla ilgili olarak bu terimi kullanmalarına gelince; onlar, Ekim Devrimi'nin bir ön hazırlığa dayanmadığını, bir anlık başarı olduğunu; beklenmediğini ve bir bakıma rastlantı ve şans eseri olduğunu ileri sürüyorlar (çevirenin Notu).

Politik Tutuklularla Dayanışma Göster

Maddi Yardım İçin Hesap No:

H. MAK
Deutsche Bank, KÖLN
Konto No: 245 1888, BLZ 370 700 60
Federal Almanya

1984 : Çürüme ve Kokuşmanın Daha da Arttığı Bir Yıl Oldu

1984 yılı sona ererken Türkiye'de ekonomik bunalım olanca hızıyla sürüyordu. Bu aynı zamanda Özal hükümetinin izlediği ekonomik politikanın: bir başka deyişle "24 Ocak Kararları" diye adlandırılan faşizmin ekonomik programının iflas ettiğinin de yeni bir göstergesiydi.

Bilindiği gibi ANAP iktidarı, geçen yıla büyük iddialarla girmiş ve ekonomik alanda önüne bir takım önemli hedefler koymuştu. Bunların başında ise enflasyon hızını yüzde 20'lere kadar indirmek, dış ticareti arttırıp dış ödemeler açığını azaltmak, giderek yatırımlara canlılık kazandırmak, işsizliği azaltmak vs. geliyordu. Oysa 1984 yılı sonunda ekonomik duruma bakıldığında hükümetin önüne koyduğu bu hedeflere ulaşamadığı ve söylediklerini yerine getirmekte başarısızlığa uğradığı apaçık görülmektedir.

Örneğin; geçen yıl enflasyon oranının yüzde 25'in altına indirilmesi şurada kalsın, bir önceki yılın düzeyinde tutulması bile başaramadı ve bu oran % 60'ı buldu. Yani Özal ekibinin hedef olarak önüne koyduğunun yaklaşık üç katı kadar yükselme kaydetti. Uluslararası tekeli sermayenin bu alandaki en önemli yayını diye kabul edilen "Euro-money" dergisi bile bunu "kara leke" diye nitelendirmek gerektiğini hisetti. Özal hükümeti, 1984 yılı içerisinde ödemeler dengesi açığını kapatmada da başarıya ulaşamadı. İMF ile varılan anlaşmaya göre yıllık açığın 1,1 milyar dolarda kalması gerekirken, bu miktar 2,2 milyar dolara fırladı. Bu arada Türkiye'nin 1985 yılında anapara ve faiz olarak ödemesi gereken dış borcunun toplamı da 3 milyar doları aşiyor. İMF ile varılan anlaşma gereği 1985 yılının dış kaynak gereksinimi 2,3 milyar dolar olmalıydı, oysa bu miktar 3,5 milyar dolara varmış bulunuyor.

Türkiye'de geçen yıl ihracata ilişkin rakamların belli bir sıçrama gösterdiğine bakılarak, Özal hükümetinin bu konuda başarıya ulaştığı sanılmamalıdır. Her şeyden önce geçen yıl yapılan ihracatın önemli bir bölümünün "hayali" olduğunu gözardı etmemek gerekir. Bu nedenle de ihracata ait rakamlar gerçeği ifade etmiyor. Diğer taraftan ihracatta gerçekleştiği öne sürülen artışın topluma neye mal olduğunu, başka bir deyişle emekçi halk yığınlarının sırtına hangi yükler bindirilerek bunun sağlandığını da unutmamak gerekir. Yapılan son resmi açıklamalara göre "ihracatı teşvik" adı altında sadece 17 büyük tekele 1984 yılı Ocak-Ekim döneminde yapılan yardım 750 milyar lira dolayındadır.

Diğer taraftan Türkiye'de yıllardır bir miktar döviz elde etmek uğruna bir

çok mal çok ucuza, hatta maliyetinin altında fiyatla ihraç ediliyor. Böylesi bir ihracatın ise gerçekte bir kazanç değil kayıp olduğu açıktır.

Türkiye'nin ihracatı istikrarlı bir yapı göstermiyor. Bu nedenle de politik dalgalanma ve benzeri değişmelerin ihracatı etkilemesi ve ani düşüşlere meydan vermesi her an mümkündür. Örneğin; İran'a 1984 yılında yapılacak ihracat 1 milyar dolar olarak programlanmışken, iki devletin politik ilişkilerinde belli bir soğumanın ortaya çıkması üzerine bu miktar 200 milyon dolar dolayında kaldı -ki Türkiye'nin toplam ihracatı gözönüne alındığında bu çok büyük bir miktarı ifade eder.

Bütün bunların ötesinde ihracatın, kitlelerin açlığı ve yoksulluğu pahasına gerçekleştirildiğini de unutmamak gerekir. Bilindiği gibi Özal hükümeti izlediği politika ile geniş kitlelerin satın alma gücünü devamlı şekilde düşürmekte ve ancak satabileceği malı, bu sayede bulabilmektedir.

Aynı şekilde 1984 yılında yatırımların canlandırılmadığı, işsizliğin hızlı bir artış seyri izlediği de herkesin gözü önünde olan gerçeklerdir.

1984 Yılında Sömürü giderek Katmerleşti

Faşist yönetim geçen yıl, açlık ve sefaleti arttırmaya devam etti. Yıl boyunca zam ve Özal iktidarının ikiz kardeş oldukları herhangi bir kuşkuyla yer bırakmıyacak derecede her gün yeniden gözönüne serildi. O kadar ki kitleler daha zam dalgalardan biri üzerinde düşünmeye fırsat bulamadan, bir yenisiyle karşılaşır oldular.

Yıl sonuna gelindiğinde de faşist Evren-Özal çetesinin bu politikasında herhangi bir değişiklik yoktu ve kitleler yeni yıla zam furyası altında girdiler. Örneğin; yılın son günlerinde hükümet petrole 1984'ün 11. zammını yapıyordu. Aynı günlerde THY bilet ücretlerinin yüzde 23 ile 36 arasında, kömür fiyatlarının ise yüzde 28 oranında artırıldığı açıklanıyor, ilaç fiyatları serbest bırakılıyordu. Gene doğru-dürüst bir hazırlığı yapılmadan yasası çıkarılan ve ilgili kuruluşların dahi ne olduğunu, nasıl uygulanacağını pek bilemedikleri "Katma Değer Vergisi" (KDV), piyasayı alt-üst ediyor, yaşamın her alanını etkileyecek şekilde yeni fiyat artışları yaratıyordu. Öte yandan bu verginin esas olarak tüketiciyi, yani geniş emekçi yığınları hedeflediği ve onların sırtına yeni yükler bindireceği de ortada olan bir gerçektir.

Zamların ötesinde sendika ve toplu-

sözleşme hakkının gaspedilmiş olması, taban fiyatların düşük tutulması, yüksek faiz politikası vb. nedenlerle de ücretlilerin yanısıra geniş köylü yığınlarının, küçük esnaf ve sanatkarın yaşam düzeyi geriledi, iflaslar birbirini izledi. Daha doğrusu faşist çetenin adına ortadirek dediği geniş yığınlar, vaadedilenin tersine daha kötü koşullara itildiler, yoksullaşmaları hızlandı. Kısa bir süre önce, sarı Türk-İş yönetimi bile son beş yılda işçilerin satın alma gücünün yüzde 55 oranında düştüğünü kabullenmek zorunda kaldı.

Türkiye'de yayınlanmakta olan burjuva gazetelerinden birisi 1984 yılında 4 kişilik bir ailenin mutfak giderinin yüzde 58,6 oranında artış kaydettiğini yazdı, buna ilişkin istatistikler yayınladı. Gene bir diğer burjuva gazetesinin verdiği rakamlara göre ise 4 kişilik bir ailenin 1984 yılı başında 37,603 lira olan mutfak gideri, yıl içerisinde yüzde 55 oranında artış kaydederek 58,310 liraya fırlamış bulunuyor.

Emekçi yığınların yaşam düzeyi böylesine geriler ve yoksulluk kat kat artış kaydederken, tekeli sermaye çevreleri yeni bir altın yıl daha yaşadılar, astronomik rakamlara varan karlar elde ettiler. Bu durumun bir sonucu olarak da toplumda gelir dağılımı dengesizliği gittikçe derinleşti. Kredi, teşvik vb. adlar altında yapılanını bir kenara bırakalım; burjuva basınında son zamanlarda yer alan haberlere göre Türkiye'de kaçırılan vergi miktarı toplamından 2,5 kat daha fazladır. Vergi kaçakçılığı yapanların ise esas olarak sık sık törenler, madalya takılan parabalaları olduğu biliniyor.

Gene Özal hükümetinin yayınladığı son programında (1985) yer alan bazı bilgiler de Türkiye'deki sömürünün hangi ölçülere vardığını açıklayıcı mahiyet taşıyor. İktidarın bu resmi belgesinde belirtildiğine göre Türkiye'de yatırımların yüzde 60'ını devlet, yüzde 40'ını ise özel teşebbüs gerçekleştiriyor. Buna karşılık devlet sektörünün tasarruf açığı 1984'te 908 milyar liradır. 1985'te ise bunun 1 trilyon 238 milyar liraya varacağı tahmin ediliyor. Buna karşılık özel teşebbüs kazandığı paranın yüzde 46'sını tasarruf edebiliyor. Başka bir deyişle elde ettiği artıdeğer'in yarısına yakın bölümünü yatırımlara yöneltmeye yanaşmıyor. Burada akla hemen gelen, bu paranın nereye harcandığıdır. Kuşkusuz Türkiye'de bu sorunun cevabını vermek pek o kadar güç değil, Tekelci sermaye çevreleri tasarruf ettikleri ama yatırımlara yöneltmedikleri bu parayı spekülatif alanlara harcıyor ve herhangi bir zah-

(Devamı Sayfa 9. da)